

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA

ZAKON O ŠUMAMA

Sarajevo, februar 2024. godine

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

Ovim Zakonom uređuje se očuvanje i zaštita šuma i šumskog zemljišta, jačanje njihovih ekoloških funkcija, planiranje u šumarstvu i upravljanje šumama i šumskim zemljištem, ekonomske funkcije, socijalne funkcije, finansiranje biološke obnove i unapređivanje šuma na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

Član 2. (Šume i šumska zemljišta)

- (1) Šume i šumska zemljišta su dobro od općeg interesa i osnovni prirodni resurs čije vrijednosti se manifestiraju kroz ekološke, ekonomske i socijalne funkcije.
- (2) Šume i šumska zemljišta uživaju posebnu brigu i zaštitu i koriste se pod uslovima i na način koji su propisani ovim zakonom na principu održivog gospodarenja šumama.

Član 3. (Održivo gospodarenje šumama)

- (1) Održivo gospodarenje šumama podrazumijeva upravljanje i upotrebu šuma i šumskih zemljišta na takav način i sa takvom intenzivnošću koje će očuvati njihovu biološku raznolikost, proizvodnost, sposobnost obnavljanja, vitalnost te njihov potencijal, da sada i u budućnosti obavljaju značajne ekološke, privredne i socijalne funkcije na lokalnom, državnom i svjetskom nivou, a da se pri tom ne ugrozi normalno funkcionisanje drugih o šumi ovisnih ekosistema.
- (2) Održivo gospodarenje šumama temelji se na principima trajnosti, polifunkcionalnosti i ekonomičnosti gospodarenja šumama i šumskim zemljištem.
- (3) Kriteriji za ocjenu održivosti gospodarenja šumom su:
 - a) održavanje i odgovarajuće poboljšanje šumskih ekosistema i njihov doprinos globalnome ciklusu ugljika,
 - b) održavanje zdravlja i vitalnosti šumskog ekosistema,
 - c) održavanje i poticanje proizvodnih funkcija šume,
 - d) održavanje, očuvanje i odgovarajuće poboljšanje biološke raznolikosti u šumskom ekosistemu,
 - e) održavanje i odgovarajuće poboljšanje zaštitnih funkcija u upravljanju šumom (posebno tla i vode) i
 - f) održavanje drugih socijalno-ekonomskih funkcija i uslova.

Član 4. (Definicija šuma i šumskih zemljišta)

- (1) Pod šumom, u smislu ovoga Zakona, podrazumijeva se zemljište obraslo šumskim vrstama drveća i grmlja čija površina prelazi 1000 m² i čija je širina najmanje 20 metara i ako njihove krošnje pokrivaju više od 30% zemljišta.
- (2) Šumskim zemljištem se smatraju i šumski rasadnici, čistine za trase dalekovoda i drugu javnu infrastrukturu u šumi koja se koristi po osnovu prava za prelazak preko tuđeg zemljišta, šumski putevi i druga šumska transportna i protivpožarna infrastruktura, dijelovi zemljišta koji su predmet pošumljavanja i površine namijenjene rekreaciji.
- (3) Šumsko zemljište, pored zemljišta obraslog šumom, obuhvaća i područja sa smanjenim šumskim pokrivačem čije krošnje prekrivaju manje od 30% zemljišta, a što obuhvaća krš, čistine, livade i pašnjake unutar šuma.
- (4) Šumom se ne smatraju groblja pokrivena drvećem, rasadnici šumskog drveća izvan šuma, izolovane grupe šumskog drveća na površini do 1000 m² kao i šumsko drveće i grmlje u urbanim parkovima i drugim naseljenim područjima.
- (5) U slučaju sumnje ili spora da li se neko zemljište obraslo šumskim drvećem smatra šumom, odnosno, da li se neko zemljište smatra šumskim zemljištem, odluku donosi kantonalni ministar nadležan za poslove šumarstva (u daljem tekstu: kantonalni ministar) na osnovu mišljenja stručne komisije kantonalnog ministarstva nadležnog za poslove šumarstva (u daljem tekstu: kantonalno ministarstvo).

Član 5. (Definicije pojmova)

Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju sljedeća značenja:

- (1) **Certificiranje gospodarenja šumskim resursima** podrazumijeva dobrovoljnu proceduru u kojoj nezavisno tijelo za certificiranje izdaje pisanu potvrdu-certifikat korisniku šuma da je gospodarenje šumama koje se provodi na određenom šumskom području usklađeno sa unaprijed definiranim međunarodnim standardima.
- (2) **Cijena drveta na panju** je cijena koja se dobije kada se ostvareni prihod od prodaje šumskih drvnih sortimenata na stovarištu umanjiti za ostvarene proizvodne troškove sječe, izrade i izvoza istih do stovarišta i podijeliti na njihovu ukupnu neto drvenu masu nezavisno od njihove strukture.
- (3) **Doba uređivanja** je godina u kojoj se izrađuje šumskoprivredna osnova, tj. godina za koju je prikazano stanje šuma u šumskoprivrednoj osnovi.
- (4) **Doznaka** podrazumijeva odabiranje, obilježavanje, premjeravanje i evidentiranje stabala za sječu.
- (5) **Etat** je planirani obim sječa u skladu sa principima trajnosti, polifunkcionalnosti i ekonomičnosti. Etat se određuje po glavnim vrstama drveća, grupama vrsta drveća, debljinskim klasama, veličinom i kvalitetom definiranim po kvalitetnim klasama stabala, a utvrđuje se unutar plana sječa šumsko-gospodarske osnove.
- (6) **Funkcije šuma su:**
 - a) ekološke: zaštita diverziteta gena, vrsta, šumskih ekosistema i pejzaža, zaštita staništa, zaštita zemljišta, zaštita voda, klimatska, uključujući ulogu šuma u vezivanju ugljika iz zraka;
 - b) ekonomske: prihod od proizvodnje drveta i nedrvnih šumskih proizvoda i prihod od turizma;

- c) socijalne: nauka, istraživanje, obrazovanje, odbrana, zaštita naselja, objekata i infrastrukture, turizam, rekreacija, pejzažno-estetske funkcije, historijske funkcije, umjetnost, duhovne funkcije i unaprjeđenje kvaliteta življenja stanovništva.
- (7) **Gola sječa** znači sječū svih ili približno svih stabala sa određene površine kojom se onemogućava prirodna obnova šume.
- (8) **Gospodarenje šumom** obuhvaća uzgajanje i zaštitu šume, izgradnju i održavanje šumske infrastrukture i korištenje šume i šumskog zemljišta u skladu sa kriterijima za održivo gospodarenje šumom i odredbama šumskoprivredne osnove;
- (9) **Gospodarska jedinica** je dio šumskoprivrednog područja koja je, u pravilu, prilagođena konfiguraciji terena, organizacijskim potrebama gospodarenja šumama i komunikacijama. Gospodarska jedinica dijeli se na odjele i odsjeke.
- (10) **Konverzija šuma** obuhvata šumskouzgojne postupke koji se provode u sastojini radi promjene i poboljšanja njene strukture, a razlikujemo promjene sastojinskog oblika, uzgojnog oblika, degradacijskih oblika šume u uzgojni oblik šuma, te promjenu načina gospodarenja šumama.
- (11) **Korisnik šuma** je šumskoprivredno društvo u državnom vlasništvu koje na osnovu ugovora zaključenog u skladu sa odredbama ovoga Zakona obavlja poslove gospodarenja državnim šumama i stavlja drvo i nedrvne šumske proizvode u promet.
- (12) **Korištenje šume** obuhvaća sječū i transport drveta, sabiranje nedrvnih šumskih proizvoda uključujući i prodaju šumskih drvnih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda kao i korištenje drugih vrijednosti šume.
- (13) **Krš** je jedinstven oblik reljefa s posebnim hidrogeološkim i geomorfološkim značajkama, u kojem je podzemno vodno oticanje znatno bogatije od nadzemnog, u kojem se površinske razvodnice znatno razlikuju od podzemnih i u kojem se javljaju posebni površinski fenomeni (škrape, ponikve, uvale, polja i dr.) i podzemni oblici (špilje i jame) u tektonski razlomljenim karbonatnim stijenama. Može biti pokriven šumskom vegetacijom ili bez nje (goli krš).
- (14) **Nezakonito posjećeno stablo** znači posjećeno u suprotnosti sa odredbama ovoga Zakona;
- (15) **Osnovni cjenovnik šumskih proizvoda** (u daljem tekstu: cjenovnik) je minimalni cjenovnik koji služi za obračun naknada koje su predviđene ovim Zakonom te koji služi kao polazna osnova za ponudu šumskih proizvoda u narednoj godini.
- (16) **Otvorena vatra** je svaka zapaljena vatra izvan zatvorenog objekta.
- (17) **Površinske vode** su sve kopnene vode, izuzev podzemnih voda, prelazne i obalne morske vode, izuzev morskih voda koje pripadaju teritorijalnim vodama.
- (18) **Prava trećih** lica na šumu i šumsko zemljište su prava koja postoje u skladu sa obligacionim pravom i upisana su u zemljišnoj knjizi.
- (19) **Princip trajnosti gospodarenja šumama** podrazumijeva: kontinuitet produkcije drvne mase i drugih proizvoda i općekorisnih funkcija šuma i kontinuitet prihoda od drveta i drugih proizvoda i općekorisnih funkcija šuma, odnosno kontinuitet svih funkcija i potencijala šuma.
- (20) **Promet drveta** i nedrvnih šumskih proizvoda, u smislu ovoga Zakona, jeste prevoz prometnicama, kupovina, prodaja, poklon, skladištenje kao i primanje drveta u prerađivačke kapacitete u kojima se vrši prerada drveta.

- (21) **Pustošenje šuma** podrazumijeva narušavanje stabilnosti šuma, podbjeljivanje stabala, oštećivanje stabala i njihovih dijelova, uništavanje i oštećivanje podmlatka, kao i svaka druga radnja kojom se slabi prinosna snaga šume i šumskog zemljišta, ugrožava opstanak šume i njihove funkcije.
- (22) **Sanitarna sječa** znači sječū oboljelih, insektima napadnutih, oštećenih požarom, snjegolomima i vjetrolomima ili izvaljenih stabala.
- (23) **Stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu** je privredno društvo registrovano u skladu sa odredbama Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/05, 68/05, 43/09 i 63/14) kod nadležnog suda za obavljanje djelatnosti u šumarstvu u skladu sa Odlukom o klasifikaciji djelatnosti BiH 2010 („Službeni glasnik BiH“ broj 47/10) ili pravno ili fizičko lice registrovano u skladu sa odredbama Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/09 i 42/11) i koje ispunjava uslove propisane odredbama pravilnika iz člana 19. stav 3. ovoga Zakona.
- (24) **Šumska infrastruktura** su šumski kamionski putevi, kontrolne rampe, stalne šumske vlake, stalne žičare i druge šumske komunikacije i objekti u šumama koji su namijenjeni za gospodarenje šumama.
- (25) **Šumski ekosistem** je dinamičan i međuzavisan kompleks zajednica biljaka, gljiva, životinja i mikroorganizama i njihovog neživog okoliša koji međusobno djeluju kao funkcionalna cjelina.
- (26) **Šumski požar** je požar koji izbija i širi se šumom i drugim šumskim zemljištem ili koji izbija na drugom zemljištu i širi se na šumu i drugo šumsko zemljište. Definicija "šumskog požara" isključuje propisano ili nadzirano spaljivanje, obično usmjereno na smanjivanje ili uklanjanje goriva akumuliranog na zemlji.
- (27) **Šumski proizvodi** su svi proizvodi šuma i šumskog zemljišta, uključujući, ali ne ograničavajući se na:
- a) šumsko drveće i grmlje;
 - b) biomasu ukupne šumske vegetacije;
 - c) cvjetove, sjeme, koštunjičavo voće, bobičaste i druge plodove, koru drveta, korijen, šišarke i plodove druge vegetacije unutar šume;
 - d) ljekovito, aromatsko i jestivo bilje i druge biljke i njihove dijelove;
 - e) gljive;
 - f) biljni sok i smola;
 - g) divljač i ostale životinje koje žive u šumi;
 - h) ribe, puževe i rakove;
 - i) travnati ili pašnjački prekrivač;
 - j) humus, glinu, treset, zemlju, pijesak, šljunak i kamen sa površine zemlje.
- Proizvodi iz al. b) - j) ove tačke predstavljaju nedrvne šumske proizvode.
- (28) **Šumski kamionski putevi** su putevi sa pratećom infrastrukturom, koji su namijenjeni za prijevoz šumskih proizvoda i sav saobraćaj vezan za gospodarenje šumama.
- (29) **Šumski reprodukcioni materijal je:**
- a) sjeme: šišarke, plodovi i sjeme namijenjeno za proizvodnju biljaka;
 - b) dijelovi biljaka: grančice i snopovi rezanih grana namijenjeni za proizvodnju biljaka;
 - c) mlade biljke: biljke uzgojene iz sjemena ili dijelova biljke, uključujući i mlade biljke iz prirodnog podmlatka.

- (30) **Šumskouzgojnim mjerama** se smatraju sve mjere i aktivnosti koje doprinose osnivanju novih sastojina u šumi i poboljšanju njihove stabilnosti, raznolikosti ili kvaliteta. Šumskouzgojne mjere uključuju:
- a) **mjere za obnovu šuma**, odnosno za stvaranje novih sastojina;
 - b) **njegu šuma u mladim razvojnim fazama**, uključujući proredu mlađih sastojina;
 - c) **specijalnu njegu** mladih faza u prebornim šumama i drugim raznolikim šumama, izdanačkim šumama, kao i njegu rubova šuma;
 - d) **rekonstrukciju i konverziju izdanačkih šuma**, makija, šikara i šibljaka.
- (31) **Upravljanje šumama i šumskim zemljištima** podrazumijeva administrativno-upravne poslove koji se sastoje od kreiranja jedinstvene šumarske politike, dugoročnog (strateškog) i srednjoročnog planiranja, kontrole i stručnog nadzora korištenja šuma i šumskog zemljišta u cilju njihovog očuvanja i unaprjeđenja na principima trajnosti, polifunkcionalnosti i ekonomičnosti.
- (32) **Uređajni period** je vremenski period za koji se donosi šumskoprivredna osnova.
- (33) **Vlasnici privatnih šuma** su privatnopravna i fizička lica koja su na zakonit način stekla pravo vlasništva nad šumom i šumskim zemljištem. Na zakonit način stečena prava na gospodarenje ili korištenje cijele ili dijelova šume ili šumskog zemljišta, ne smatraju se vlasništvom u smislu ovoga Zakona.
- (34) **Zaštita šuma** je skup mjera i aktivnosti koje su dužni poduzimati vlasnici i korisnici koji gospodare šumama radi zaštite šuma od požara, drugih elementarnih nepogoda, štetnih organizama, bolesti i štetnih antropogenih uticaja.

Član 6.

(Gramatička terminologija i principi ravnopravnosti spolova)

- (1) Gramatička terminologija korištenja muškog ili ženskog roda podrazumijeva uključivanje oba roda u ovom zakonu i propisima donesenim na osnovu ovoga Zakona.
- (2) Pravilnici, evidencije, registri, obrasci, izvještaji i drugi akti nastali temeljem ovoga Zakona odražavat će principe ravnopravnosti spolova, te ukoliko sadrže statističke podatke, isti trebaju biti razvrstani po spolu.

POGLAVLJE II.

PLANIRANJE I PRIVREĐIVANJE U ŠUMARSTVU

ODJELJAK A. Planiranje u šumarstvu

Član 7.

(Šumarski program Federacije BiH)

- (1) Šumarski program Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Šumarski program Federacije) poštujući međunarodnu i domaću legislativu definiše opću politiku šumarstva, gospodarenja šumama i šumskim zemljištima, kao i politiku gospodarenja sa divljači na teritoriji Federacije, orijentisanu u pravcu očuvanja i održivog gospodarenja šumama uključujući održavanje i unapređivanje diverziteta šumskih ekosistema i njihovih općekorisnih funkcija. Šumarski program Federacije izrađuje se za sve šume bez obzira na vlasništvo.
- (2) Šumarski program Federacije sastoji se iz dva dijela:
 - a) Opći dio, koji određuje glavne ciljeve, principe i smjernice za održivo gospodarenje šumama u Federaciji, na osnovu stvarnog stanja šuma, domaćih i međunarodnih obaveza u vezi sa šumarstvom, uvažavajući međunarodno dogovorene smjernice za održivo gospodarenje šumama;
 - b) Izvedbeni dio u kome se postavljaju i razrađuju ciljevi utvrđeni Općim dijelom i određuje način njihove realizacije u određenom roku, uključujući finansiranje.
- (3) Opći dio Šumarskog programa Federacije donosi Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Parlament Federacije BiH).
- (4) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije BiH) donosi izvedbeni dio Šumarskog programa Federacije koji predstavlja osnovu za korištenje namjenskih sredstava Federacije Bosne i Hercegovine i namjenskih sredstava kantona u skladu sa odredbama ovoga Zakona.
- (5) Opći dio Šumarskog programa Federacije donosi se za period od 30 godina sa mogućnošću njegove revizije u skladu sa dinamikom realizacije izvedbenog dijela. Izvedbeni dio Šumarskog programa Federacije se donosi za period od pet godina.
- (6) Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo), u saradnji sa kantonalnim ministarstvima, izrađuje nacrt Šumarskog programa Federacije i isti dostavlja Vladi Federacije BiH. Vlada Federacije BiH usvaja prijedlog Općeg dijela Šumarskog programa Federacije i dostavlja ga Parlamentu Federacije BiH na usvajanje. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donosi izvedbeni dio Šumarskog programa Federacije nakon što Parlament Federacije BiH usvoji Opći dio Šumarskog programa Federacije.

Član 8.

(Kantonalni šumsko-razvojni plan)

- (1) Kantonalni šumsko-razvojni plan izrađuje se svakih 30 godina za sve šume i šumsko zemljište, bez obzira na vlasništvo s ciljem da se obezbijedi održivost gospodarenja šumama na području kantona sa mogućnošću njegove revizije u skladu sa dinamikom realizacije izvedbenog dijela.

- (2) Pored smjernica iz Šumarskog programa Federacije kantonalni šumsko-razvojni plan uvažava smjernice za gospodarenje prirodnim i kulturnim nasljeđem u šumama i na šumskom zemljištu, uslove zaštite voda i uslove zaštite od štetnog djelovanja voda utvrđene propisima o vodama i planskim dokumentima upravljanja vodama, kao i potrebe razvoja lokalne zajednice.
- (3) Kantonalni šumsko-razvojni plan sadrži najmanje sljedeće:
- a) kartu sa ucrtanim granicama šuma i šumskog zemljišta, granicama šumskoprivrednih područja i gospodarskih jedinica, granice općina i kategoriju nosioca prava na šumama;
 - b) procjenu funkcija šuma i njihov uticaj na okoliš;
 - c) klasifikaciju šuma po površinama, prema njihovim funkcijama i prirodnim karakteristikama, a koje se posebno odnose na stanište;
 - d) procjenu drvene zalihe i njenog kvaliteta, prirasta, pomlađivanja, biodiverziteta i zdravstvenog stanja;
 - e) smjernice za gospodarenje šumama različitih gazdinskih klasa i kategorija šuma;
 - f) otvorenost šuma sa planom izgradnje novih šumskih puteva;
 - g) smjernice za pošumljavanje šumskog zemljišta;
 - h) procjenu ugroženosti šuma od požara, određenu po stepenu opasnosti i smjernice za zaštitu šuma od požara;
 - i) smjernice za korištenje nedrvnih šumskih proizvoda;
 - j) smjernice za lovstvo i gospodarenje divljači;
 - k) program bioloških i tehničkih investicija i rentabilnost radova;
 - l) smjernice za gospodarenje šumama sa posebnim režimom gospodarenja.
- (4) Kod izrade kantonalnog šumsko-razvojnog plana koriste se podaci iz šumskoprivrednih osnova i lovnoprivrednih osnova.
- (5) Vlada kantona donosi kantonalni šumsko-razvojni plan, a kantonalno ministarstvo je odgovorno za njegovu pripremu, izradu i realizaciju.
- (6) Kantonalno ministarstvo je dužno prilikom izrade šumsko-razvojnog plana upoznati sve zainteresovane strane da je njegova izrada u toku, provesti javnu raspravu o prijedlogu šumsko-razvojnog plana u trajanju od najmanje 30 dana i izjasniti se o svim prijedlozima i mišljenjima.
- (7) Kantonalno ministarstvo prije donošenja kantonalnog šumsko-razvojnog plana pribavlja saglasnost Federalnog ministarstva, o njegovoj usklađenosti sa Šumarskim programom Federacije.
- (8) Kantonalna ministarstva dužna su trajno čuvati kantonalni šumsko-razvojni plan.

Član 9. **(Inventura šuma)**

- (1) Radi utvrđivanja i praćenja stanja šuma, kontinuirano se provodi inventura šuma na velikim površinama u inventurnim ciklusima od 10 godina.
- (2) Inventuru šuma provodi Federalna uprava za šumarstvo (u daljnjem tekstu: Federalna uprava) u saradnji sa kantonalnim upravama.
- (3) Troškovi inventure šuma se finansiraju u omjeru 40% Federacija i 60% kantoni.
- (4) Federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: federalni ministar) donosi pravilnik o metodici provođenja inventure šuma.

Član 10.
(Šumskoprivredno područje)

- (1) U cilju obezbjeđenja racionalnog i održivog gospodarenja šumama i šumskim zemljištima u vlasništvu države formira se šumskoprivredno područje za koje se izrađuje šumskoprivredna osnova.
- (2) Šumskoprivredna područja predstavljaju u geografskom, prometnom, ekološkom i ekonomskom pogledu jednu zaokruženu cjelinu u okviru koje se osigurava održivost gospodarenja šumskim ekosistemima.
- (3) U administrativnim granicama jednog kantona može se formirati jedno ili više šumskoprivrednih područja.
- (4) Šumskoprivredno područje dijeli se na gospodarske jedinice.
- (5) Formiranje šumskoprivrednog područja ili revizija njegovih granica zasniva se na stručnom elaboratu Federalnog ministarstva. Stručni elaborat pored prijedloga sa obrazloženjem i prikazom bioloških, tehničkih i ekonomskih pokazatelja sadrži naročito:
 - a) preglednu kartu područja sa ucrtanim izohipsama, vanjskim granicama šumskoprivrednog područja, granicama unutrašnje podjele šuma po gospodarskim jedinicama i odjeljenjima, ucrtanom mrežom trajnih šumskih puteva, izvorištima i vodotocima, objektima koji su od značaja za gospodarenje šumama i opis granica šumskoprivrednog područja;
 - b) popis katastarskih parcela po katastarskim općinama i zemljišnoknjižnim ulošcima, sa kulturama, klasama i površinama koje ulaze u šumskoprivredno područje;
 - c) podatke o drvenoj zalihi po gospodarskim jedinicama, kategorijama šuma i vrstama drveća;
 - d) ukupan godišnji zapreminski prirast po kategorijama šuma i vrstama drveća;
 - e) prosječan godišnji etat po kategorijama šuma i vrstama drveća;
 - f) procjenu prihoda i rashoda gospodarenja šumama i šumskim zemljištima u okviru šumskoprivrednog područja;
 - g) podatke o mogućnostima korištenja nedrvenih šumskih proizvoda, divljači, turizma, sporta i rekreacije;
 - h) prikaz podataka iz tač. c), d), e), f) i g) ovog stava po općinama.
- (6) Odluku o formiranju šumskoprivrednih područja ili reviziji njihovih granica donosi Vlada Federacije BiH na prijedlog Federalnog ministarstva koji se zasniva na stručnom elaboratu iz stava (5) ovog člana, mišljenju kantonalnog ministarstva i saglasnosti vlade kantona.

Član 11.
(Šumskoprivredna osnova)

- (1) Šumama na prostoru jednog šumskoprivrednog područja se gospodari po odredbama šumskoprivredne osnove, godišnjeg plana realizacije šumskoprivredne osnove i projekta za izvođenje. Odredbe šumskoprivredne osnove su obavezne. Šumskoprivredna osnova mora biti usklađena sa smjernicama Šumarskog programa Federacije i kantonalnim šumsko-razvojnim planom.

- (2) Šumskoprivredna osnova, prostorni plan, plan upravljanja vodama vodnog područja, lovno privredna osnova, evidencije koje se vode u Zavodu za zaštitu kulturno historijskog i prirodnog naslijeđa i federalni program upravljanja mineralnim resursima te planovi korištenja pojedinih mineralnih sirovina moraju biti međusobno usklađeni.
- (3) Izuzev od odredaba stava (1) ovog člana, ako ne postoje objektivne mogućnosti pravovremene izrade nove šumskoprivredne osnove, šumama u vlasništvu države i privatnom vlasništvu može se gospodariti najduže jednu godinu na osnovu privremenog godišnjeg plana gospodarenja za koji je postupak donošenja isti kao i za šumskoprivredne osnove. Odredbe privremenog godišnjeg plana gospodarenja su obavezne. Godina izvršenja privremenog godišnjeg plana gospodarenja smatra se godinom izvršenja nove šumskoprivredne osnove.
- (4) Ukupan obim sječa predviđen šumskoprivrednom osnovom za uređajni period, po vrstama drveća, gazdinskim klasama i gospodarskim jedinicama, nije dozvoljeno prekoračiti. Od ukupno planirane količine sječe za uređajni period, u okviru šumskoprivrednog područja, po gazdinskim klasama godišnje se realizuje prosječna godišnja količina sa dozvoljenim odstupanjem u visini relativne greške procjene zapreminskog prirasta. Korisnik šuma dužan je u prvoj godini uređajnog perioda izraditi i usvojiti plan sječa po odjelima za cijeli uređajni period.
- (5) Kada se u protekloj godini uređajnog perioda realizuje manje ili više radova i investicija od predviđenog godišnjeg plana u okviru šumskoprivrednog područja zbog nepogoda uzrokovanih biotičkim ili nebiotičkim uticajima iz člana 26. ovog zakona, potrebno je u narednim godinama uređajnog perioda planirati i realizovati preostali dio radova i investicija.
- (6) Šumskoprivredna osnova za šume u vlasništvu države donosi se za šume u granicama jednog šumskoprivrednog područja, a za privatne šume donosi se jedinstvena šumskoprivredna osnova za sve šume jedne općine.
- (7) Elektronski i ostali dokumenti izrađeni/pripremljeni tokom izrade šumskoprivrednih osnova, dostavljaju se uz istu, deponuju i čuvaju u Federalnom ministarstvu, a jednako pravo korištenja ovih podataka i pristup istima ima i kantonalno ministarstvo, jedinica lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi šuma, vlasnici i korisnici šuma.
- (8) Svi digitalni podaci dostavljaju se u jednom od prihvatljivih formata geografskih informacionih sistema (GIS) koji omogućava razmjenu ili unos u različite softverske platforme.
- (9) Bilo kakva komercijalna i druga upotreba gore pomenutih podataka/dokumenata nije dozvoljena bez saglasnosti Federalnog ministarstva.
- (10) Šumskoprivredna osnova izrađuje se za uređajni period od deset godina.
- (11) Svi radovi predviđeni šumskoprivrednom osnovom moraju se realizirati na cijeloj površini šumskoprivrednog područja.

Član 12.

(Izrada, nadzor i donošenje šumskoprivredne osnove)

- (1) Do početka rada zavoda za šumarstvo iz člana 98. ovog zakona, izradu šumskoprivredne osnove za šume u vlasništvu države može vršiti privredno društvo u većinskom državnom vlasništvu registrovano za obavljanje djelatnosti u šumarstvu koje u stalnom radnom odnosu ima najmanje pet diplomiranih inženjera šumarstva/mastera šumarstva koji će raditi na izradi osnove, i to: a) za uzgajanje šuma, b) za uređivanje šuma, c) za zaštitu šuma, d) za iskorištavanje šuma i e) za ekonomiku u šumarstvu, sa radnim iskustvom na navedenim poslovima od najmanje pet godina nakon stečenog zvanja o završenoj visokoj stručnoj spremi, da posjeduje potrebnu opremu i ispunjava uslove propisane u pravilniku iz člana 19. stav (3) ovoga Zakona, a za šume u privatnom vlasništvu izradu šumskoprivredne osnove može vršiti privredno društvo registrovano za obavljanje djelatnosti u šumarstvu koje u stalnom radnom odnosu ima najmanje pet diplomiranih inženjera šumarstva/mastera šumarstva koji će raditi na izradi osnove, i to: a) za uzgajanje šuma, b) za uređivanje šuma, c) za zaštitu šuma, d) za iskorištavanje šuma i e) za ekonomiku u šumarstvu, sa radnim iskustvom na navedenim poslovima od najmanje pet godina nakon stečenog zvanja o završenoj visokoj stručnoj spremi, da posjeduje potrebnu opremu i ispunjava uslove propisane u pravilniku iz člana 19. stav (3) ovoga Zakona. Korisnik šuma koji ima saglasnost za izradu šumskoprivrednih osnova iz stava (2) ovog člana ne može izrađivati šumskoprivrednu osnovu za šumskoprivredno područje kojim gospodari.
- (2) Federalni ministar izdaje saglasnost na period od pet godine za izvođenje poslova izrade šumskoprivredne osnove privrednom društvu koje ispunjava uslove iz stava (1) ovog člana.
- (3) Federalna uprava raspisuje javni poziv za izradu šumskoprivredne osnove za šume u vlasništvu države i odgovorna je za njenu pravovremenu izradu. Federalna uprava je dužna najmanje 60 dana prije isteka roka važnosti šumskoprivredne osnove, dostaviti novoizrađenu osnovu u elektronskoj i pisanoj formi Federalnom ministarstvu. Uz osnovu se dostavljaju prethodne saglasnosti kantonalnog ministarstva i organa nadležnog za vode, a koje su isti dužni dostaviti najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za njihovo izdavanje. Šumskoprivredna osnova se dostavlja jedinici lokalne samouprave radi davanja saglasnosti, koju je dužna izdati u roku od 30 dana. U slučaju da prethodna saglasnost jedinice lokalne samouprave ne bude izdata u navedenom roku ili bude odbijena iz razloga koji nisu utemeljeni ovim Zakonom i pravilnicima donesenim na osnovu ovoga Zakona, federalni ministar može donijeti u tom slučaju osnovu bez tražene saglasnosti.
- (4) Nadzor nad izradom šumskoprivredne osnove za šume u vlasništvu države vrše Federalna uprava i kantonalna uprava i o tome izrađuju izvještaj.
- (5) Šumskoprivredne osnove za šume u vlasništvu države donosi federalni ministar na osnovu prijedloga stručne komisije.
- (6) Šumskoprivredne osnove za šume u privatnom vlasništvu donosi kantonalni ministar nadležan za poslove šumarstva (u daljem tekstu: kantonalni ministar) na osnovu prijedloga stručne komisije, uz prethodno pribavljenu saglasnost jedinice lokalne samouprave i organa nadležnog za vode koje su isti dužni dostaviti kantonalnom ministarstvu najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za njihovo izdavanje.
- (7) Izrada i nadzor nad izradom šumskoprivredne osnove za privatne šume finansira se iz namjenskih sredstava budžeta kantona.

- (8) Sastav, rad i troškove stručne komisije iz st. (5) i (6) ovog člana određuje nadležni ministar.
- (9) Ako postoje objektivni razlozi za odstupanje od odredaba šumskoprivredne osnove, naročito zbog prirodnih nepogoda ili bitno promijenjenih gospodarskih uslova, potrebno je izvršiti njenu reviziju. Reviziju odobrava i potvrđuje Federalno ministarstvo za šume u vlasništvu države, a za privatne šume kantonalno ministarstvo. Jedan primjerak revidirane osnove se dostavlja nadležnom šumarskom inspektor.
- (10) Šumskoprivredna osnova za šume u vlasništvu države daje se korisniku šuma na realizaciju.

Član 13. **(Sadržaj šumskoprivredne osnove)**

- (1) Šumskoprivredna osnova za šume u vlasništvu države obavezno sadrži sljedeća poglavlja:
 - a) Uvodni dio, sa razlozima za donošenje šumskoprivredne osnove, detaljnim opisom šumskoprivrednog područja u pravnom, topografskom, geološko-pedološkom, vegetacijskom pogledu, namjeni korištenja, specifičnim ograničenjima u gazdovanju šumama a zatim i osnovnim informacijama o korištenoj metodici rada pri izradi osnove, literaturi, autorima i kontrolorima izrade osnove;
 - b) Stanje šuma i šumskih zemljišta u doba uređivanja, po klasifikacionim jedinicama namjene korištenja šuma, po prostornim i ekološko-proizvodnim klasifikacionim jedinicama šuma uključujući i zaštićena šumska područja, objekte, rijetke vrste flore i faune, prikazuje se u formi teksta, tabela i karata;
 - c) Analiza i ocjena gospodarenja u proteklom uređajnom periodu, prema izvršenju planova gazdovanja iz protekle šumskogospodarske osnove, i utvrđenog stanja šuma, upotrijebljenih tehnologija rada i ekonomičnosti;
 - d) Planovi gospodarenja šumama i šumskim zemljištima za naredni uređajni period sa:
 - ciljevima gospodarenja šumama, općim i posebnim (tehničkim) po gazdinskim klasama,
 - planom sječa,
 - planom korištenja šuma,
 - planom šumskouzgojnih radova,
 - planom zaštite šuma,
 - planom mjera za očuvanje i unapređenje diverziteta šumskih ekosistema, ekoloških i socijalnih funkcija šume,
 - planom investicionih ulaganja, i
 - e) Ekonomsko finansijska analiza, koja sadrži rekapitulaciju i obračun očekivanih prihoda i rashoda na osnovu planova iz tačke d) ovog stava i ocjenu realnosti izvođenja planova gospodarenja šumama u finansijskom pogledu.
- (2) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način izrade, nadzor nad izradom, sadržaj šumskoprivredne osnove i postupak donošenja i revizije šumskoprivrednih osnova za šume u vlasništvu države i privatne šume.

Član 14.
(Godišnji planovi realizacije šumskoprivredne osnove)

- (1) Korisnik šuma izrađuje godišnji plan realizacije šumskoprivredne osnove koji sadrži prosječno jednu desetinu svih planiranih radova po osnovi.
- (2) Sastavni dio godišnjeg plana realizacije šumskoprivredne osnove su projekti za izvođenje svih planiranih radova.
- (3) Korisnik šuma dužan je kantonalnoj upravi radi dobivanja saglasnosti dostaviti godišnji plan realizacije šumskoprivredne osnove za narednu godinu i dokaz o uplati naknade za korištenje šuma u vlasništvu države za deset mjeseci tekuće godine najkasnije do 01. decembra tekuće godine. Korisnik šuma dužan je kantonalnoj upravi dostaviti izvještaj o izvršenju plana za prethodnu godinu, sa dokazom o uplati naknade za korištenje šuma u vlasništvu države, najkasnije do 31. januara.
- (4) Kantonalna uprava u roku od 30 dana od dana prijema godišnjeg plana realizacije šumskoprivredne osnove odlučuje o zahtjevu za izdavanje saglasnost na isti.
- (5) Ukoliko korisnik šuma nije uplatio naknadu za korištenje šuma u vlasništvu države u skladu sa stavom (3) ovog člana, ukoliko nije realizirao neizvršene planirane radove i investicije iz prethodne godine predviđene dopunjenim godišnjim planom iz stava (8) ovog člana i nije postupio u skladu sa odredbama čl. 16. stav (5) i 25. stav (8) ovog zakona saglasnost na godišnji plan realizacije za narednu godinu se neće izdati, a korisnik šuma dužan je nastaviti obavljanje poslova zaštite i uzgoja šuma.
- (6) Radovi predviđeni godišnjim planom realizacije šumskoprivredne osnove ne mogu se započeti bez saglasnosti kantonalne uprave za šumarstvo. U toku godine, a najkasnije do 30. septembra, ukoliko za to postoje opravdani razlozi, može se izvršiti izmjena godišnjeg plana na način kako je to propisano stavom (3) ovog člana.
- (7) Godišnji plan realizacije šumskoprivredne osnove i dopunjeni godišnji plan iz stava 8. ovog člana na koji je dobijena saglasnost kantonalnog ministarstva korisnik šuma je dužan u roku od 15 dana od dana usvajanja dostaviti Federalnoj upravi, kantonalnoj upravi, federalnoj i kantonalnoj šumarskoj inspekciji i jedinici lokalne samouprave na čijem području će se izvoditi radovi predviđeni godišnjim planom.
- (8) Ukoliko nije izvršen godišnji plan za prethodnu godinu, korisnik šuma dužan je dopuniti godišnji plan za tekuću godinu koji će sadržavati i neizvršene radove i investicije iz prethodne godine i uz izvještaj o realizaciji godišnjeg plana za prethodnu godinu dostaviti ga kantonalnoj upravi radi dobivanja saglasnosti.
- (9) Korisnik šuma dužan je neizvršene radove i investicije iz prethodne godine predviđene dopunjenim godišnjim planom iz stava (8) ovog člana izvršiti najkasnije do 31. decembra tekuće godine i ovi radovi se ne mogu prenositi u plan realizacije šumskoprivredne osnove za narednu godinu, osim u slučaju propisanom u članu 11. stav (5) ovog zakona.
- (10) Korisnik šuma dužan je realizirati godišnji plan, izmijenjeni godišnji plan i dopunjeni godišnji plan najkasnije do 31. decembra tekuće godine.
- (11) U prvoj godini uređajnog perioda korisnik šuma dužan je izraditi plan sječa za narednih deset godina-sjekored po šumskim odjelima i sastojinama koji odobrava kantonalna uprava.

Član 15.
(Projekat za izvođenje radova)

- (1) Projekat za izvođenje radova izrađuje se za uređajnu jedinicu – odjel za šume u vlasništvu države i katastarsku parcelu/parcele za privatne šume u skladu sa godišnjim planom realizacije šumskoprivredne osnove. Odredbe projekta za izvođenje radova su obavezne za cijelu površinu odjela.
- (2) Projekat za izvođenje radova sadrži planove svih potrebnih biotehničkih mjera u okviru pojedinih sastojina unutar odjela, a u skladu sa predviđenim ciljevima gospodarenja po obimu, mjestu i vremenu izvođenja.
- (3) Radovi predviđeni projektom treba da se izvrše u roku od dvije godine od dana završetka doznake, odnosno najviše dva vegetaciona perioda od dana izvršene doznake.
- (4) Projekat za izvođenje radova mogu izrađivati diplomirani inženjeri šumarstva/masteri šumarstva sa položenim stručnim ispitom. Korisnik šuma, odnosno vlasnik privatne šume, pisanom ovlasti određuje lice za izradu projekta.
- (5) Projekat za izvođenje radova donosi korisnik šuma za šume u vlasništvu države, a za privatne šume kantonalna uprava ili stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu.
- (6) Izuzev od stava (1) ovog člana projekat za izvođenje radova može se izrađivati za više odjela u jednom slivu ako sječa i izrada sanitarnih užitaka ne prelazi više od 100 m³ po jednom odjelu, ali se podaci o obimu sanitarnih sječa moraju prikazati po pojedinim odjelima i sastojinama.
- (7) Za privatne šume rade se projekti za šumsko-uzgojne radove kao i za sječu ako je godišnji obim sječa veći od 100 m³ po vlasniku.
- (8) Korisnik šuma određuje realizatora projekta, diplomiranog inženjera šumarstva/bačelora/mastera šumarstva sa položenim stručnim ispitom, koji je odgovoran za stručno izvođenje radova po projektu za izvođenje.
- (9) Projekat za izvođenje radova ima trajan karakter i čuva se u arhivi korisnika šuma i kantonalne uprave ili stručne osobe za obavljanje poslova u šumarstvu.
- (10) Korisnik šuma i kantonalna uprava i/ili stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu dužni su da vode registar izrađenih i donesenih projekata za izvođenje radova i da sve izvršene radove po projektu evidentiraju u odgovarajuće evidencije.
- (11) Federalni ministar donosi pravilnik o načinu izrade i sadržaju projekta za izvođenje radova na redovnim, sanitarnim sječama i sječama njege i ostalim radovima.

ODJELJAK B. Privređivanje u šumarstvu

Član 16.
(Doznaka stabala za sječu)

- (1) Doznaka stabala ne može se obavljati ako nije u skladu sa šumskoprivrednom osnovom i godišnjim planom gospodarenja, osim nužne doznake sanitarne sječe i u slučaju iz čl. 62. i 63. ovoga Zakona.
- (2) Doznaka stabala za sječu vrši se obilježavanjem stabala i obilježavanjem površina obraslih drvećem. Obilježavanje površina za sječu može se vršiti samo u izdanačkim šumama predviđenim za direktnu konverziju u viši uzgojni oblik. Unutar obilježenih površina vrši se i obilježavanje stabala za sječu.
- (3) Doznaku stabala za sječu u šumama u vlasništvu države može vršiti diplomirani inženjer šumarstva/master šumarstva sa položenim stručnim ispitom koga odredi korisnik šuma. Izuzetno, doznaku stabala za sanitarnu sječu može vršiti bačelor šumarstva sa najmanje pet godina radnog iskustva u struci.
- (4) Doznaka stabala ne može se vršiti u dijelovima šume za koje imovinsko-pravni odnosi nisu riješeni, granice nisu utvrđene i na terenu vidno i na propisani način obilježene, kao i na dijelovima šume sumnjivim na prisustvo minsko-eksplozivnih sredstava čije su granice utvrđene i na terenu vidno i na propisan način obilježene od strane nadležne službe.
- (5) Doznaka stabala za sječu i obim šumsko-uzgojnih radova u privatnim šumama vrši se na osnovu rješenja kantonalne uprave.
- (6) Doznaka i sječa stabala, odnosno površina za sječu u privatnim šumama, može se odobriti samo vlasniku koji podnese dokaze o pravu vlasništva na nekretnini.
- (7) Protiv rješenja iz stava (5) ovog člana može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema istog.
- (8) Doznaku stabala ili obilježavanje površina za sječu u privatnim šumama može vršiti diplomirani inženjer šumarstva/master šumarstva sa položenim stručnim ispitom kojeg rješenjem odredi kantonalna uprava ili stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu. Izuzetno, doznaku stabala za sanitarnu sječu može vršiti bačelor šumarstva sa najmanje pet godina radnog iskustva u struci ili stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu.
- (9) Doznaka stabala nije dozvoljena u šumi u kojoj nisu evidentirani, obilježeni i obbročeni panjevi koji potiču od nezakonitih sječa.
- (10) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuje postupak obavljanja doznake stabala za sječu i obilježavanja površina za sječu.

Član 17. **(Sječa šuma)**

- (1) Stabla u šumi mogu se sjeći tek poslije izvršene doznake, donošenja projekta za izvođenje i obavještanja kantonalne uprave i jedinice lokalne samouprave na čijem području se vrši sječa u šumama u vlasništvu države, kao i kantonalne šumarske inspekcije. Obavještenje o sječi, zajedno sa projektom za izvođenje, dostavlja se navedenim organima najmanje 15 dana prije početka sječe.
- (2) Osoba koja izvrši sječu stabala suprotno odredbama iz stava (1) ovog člana u količini do dva metra kubna (2 m^3) bruto mase kaznit će se novčanom kaznom i izreći će joj se zaštitna mjera oduzimanja drveta, a ako izvrši sječu stabala u količini većoj od dva metra kubna (2 m^3) bruto mase kaznit će se u skladu sa odredbama Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14 i 46/16).

- (3) Šteta koja nastane prilikom sječe na šumskom zemljištu i nedoznačenim stablima mora biti sanirana odmah nakon završetka izvlačenja šumskih drvnih sortimenata, a najkasnije do podnošenja zahtjeva za tehnički prijem radova.
- (4) Ukoliko postoji opravdan razlog za sumnju da je planirana ili započeta sječa, ili druge radnje u suprotnosti sa šumskoprivrednom osnovom, godišnjim planom realizacije šumskoprivredne osnove, ovim Zakonom ili propisima koji su doneseni na osnovu ovoga Zakona, nadležni šumarski inspektor će zabraniti izvođenje radova dok se ne otklone utvrđene nepravilnosti.
- (5) Odobreni godišnji plan sječe se umanjuje za količinu nezakonito izvršene sječe po kategorijama šuma.

Član 18. **(Biološka reprodukcija šuma)**

- (1) Korisnik šuma u vlasništvu države i vlasnik privatne šume dužni su izvršavati poslove biološke reprodukcije šuma u obimu koji je predviđen šumskoprivrednom osnovom.
- (2) Biološka reprodukcija šuma u smislu ovoga Zakona podrazumijeva:
 - a) pripremu zemljišta za prirodno pomlađivanje,
 - b) pošumljavanje i sjetva sjemenom šumskog zemljišta,
 - c) popunjavanje, njegu i čišćenje šumskih kultura,
 - d) proizvodnju šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala,
 - e) prorjeđivanje sastojina,
 - f) sanaciju požarišta,
 - g) prevođenje degradiranih sastojina u viši uzgojni oblik,
 - h) doznaku stabala za sječu i izrada projekta za izvođenje radova,
 - i) rekonstrukciju i konverziju izdanačkih šuma, makija, šikara i šibljaka,
 - j) zaštitu šuma,
 - k) projektovanje, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje šumske infrastrukture,
 - l) pošumljavanje površina nastalih nakon golih sječa.
- (3) Planirani obim biološke reprodukcije šuma u šumskoprivrednim osnovama mora biti usklađen sa Izvedbenim dijelom Šumarskog programa Federacije i kantonalnim šumsko-razvojnim planom.

Član 19. **(Tehnički prijem radova)**

- (1) Za izvedene radove po projektu za izvođenje vrši se tehnički prijem radova, a najkasnije u roku od 60 dana od dana okončanja radova.
- (2) Procjena uspjeha pošumljavanja vrši se poslije dvije godine od završetka njihovog izvođenja, a korisnik šuma je dužan otkloniti nedostatke u pošumljavanju u roku koji odredi komisija za procjenu uspjeha pošumljavanja.
- (3) Komisiju za tehnički prijem radova i komisiju za procjenu uspjeha pošumljavanja formira kantonalna uprava po prijemu zahtjeva korisnika šuma odnosno vlasnika privatnih šuma. Zahtjev za tehnički prijem radova podnosi se najkasnije u roku od sedam dana od dana završetka radova, a kontrola uspjeha pošumljavanja vrši se nakon dvije godine od završetka radova pošumljavanja.

- (4) Komisija za tehnički prijem radova sastoji se od najmanje tri člana koju obavezno čine tri diplomirana inženjera šumarstva/mastera šumarstva, i to: najmanje dva predstavnika kantonalne uprave i jedan predstavnik korisnika šuma/vlasnika šume u privatnom vlasništvu koji je izradio projekat. Realizator projekta ne može biti član komisije.
- (5) Ako se prilikom tehničkog prijema utvrdi da radovi nisu izvršeni u skladu sa projektom za izvođenje, korisnik šuma, odnosno vlasnik privatnih šuma, je dužan utvrđene nedostatke otkloniti i radove izvršiti u roku koji odredi komisija. Nakon isteka roka komisija vrši ponovni pregled.
- (6) O izvršenom tehničkom prijemu izvedenih radova, komisija sačinjava zapisnik u kojem se obavezno konstatuje uspjeh, obim i kvalitet izvršenih radova po projektu za izvođenje.
- (7) Primjerak zapisnika komisije kantonalna uprava dostavlja u roku od osam dana od dana završetka pregleda i nadležnom šumarskom inspektor.
- (8) Svi izvršeni radovi i nalaz komisije evidentiraju se u propisane knjige evidencije iz člana 55. stav (5) ovoga Zakona.
- (9) Federalni ministar donosi pravilnik o sadržaju zapisnika o tehničkom prijemu radova, procjeni uspjeha pošumljavanja i otklanjanju nedostataka.

Član 20. **(Obavljanje djelatnosti u šumarstvu)**

- (1) Stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu dužna je obezbijediti mjere zaštite na radu u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu (Službene novine Federacije BiH, broj 79/20) i Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 64/09) i obavezna je provesti adekvatnu obuku zaposlenih za izvođenje odgovarajućih poslova.
- (2) Poslovi u šumarstvu mogu se obavljati nakon pribavljenog odobrenja kantonalnog ministarstva i izvršenog upisa u Registar izvođača radova za obavljanje poslova u šumarstvu za područje Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Registar izvođača radova) koji vodi Federalno ministarstvo. Registar izvođača radova vodi se u elektronskoj formi i objavljuje se na internetskoj stranici Federalnog ministarstva.
- (3) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi za obavljanje poslova u šumarstvu i sadržaju i načinu vođenja Registra izvođača radova.

Član 21. **(Stručni šumarski ispit)**

- (1) Za obavljanje stručnih poslova u šumarstvu polaže se stručni šumarski ispit pred komisijom koju imenuje federalni ministar.
- (2) Stručni šumarski ispit mogu polagati diplomirani inženjeri šumarstva sa VII 1. stepenom VSS, masteri šumarstva i bačelori šumarstva koji su stekli ova zvanja po Bolonjskom procesu obrazovanja, sa najmanje dvije godine radnog iskustva u struci nakon stjecanja stručnog zvanja.
- (3) Polaganja stručnog šumarskog ispita oslobođeni su diplomirani inženjeri šumarstva, masteri šumarstva i bačelori šumarstva sa više od deset godina radnog iskustva u struci nakon sticanja stručnog zvanja kao i magistri i doktori šumarskih nauka.

- (4) Federalni ministar donosi pravilnik o uslovima i načinu polaganja stručnog šumarskog ispita i kriterijima za imenovanje članova komisije.

Član 22.

(Zabrana golih sječa i drugih oblika pustošenja šuma)

- (1) Zabranjene su gole sječe i pustošenje šuma.
- (2) Gole sječe mogu biti izvršene u posebnim slučajevima u pripremi šumsko-uzgojnih zahvata s ciljem unapređenja šumskih sastojina u toj mjeri koja je planirana u odobrenim šumskogospodarskim osnovama.
- (3) Gola sječa šuma se može primijeniti i ako je neophodna zbog sanitarne sječe ili provođenja preventivnih zaštitnih mjera na osnovu odobrenja kantonalne uprave.

Član 23.

(Pošumljavanje sječina i paljika)

- (1) Sve površine nastale golom sječom i opožarene površine moraju biti pošumljene u roku od dvije godine nakon sječe ili šumskog požara, prirodnom obnovom ili putem pošumljavanja.
- (2) Ako se ne očekuje prirodna obnova u roku od dvije godine, koja bi bila u skladu sa šumskouzgojnim ciljem, pošumljavanje se vrši sadnjom sadnica ili sjetvom sjemena drveća koje odgovaraju staništu. U svrhu pošumljavanja koristi se samo materijal za reprodukciju potvrđenog porijekla.
- (3) Površine predviđene za pošumljavanje i prirodnu obnovu moraju biti obilježene na terenu i ucrtane na karti odgovarajuće razmjere.
- (4) Pošumljavanje površina nastalih golom sječom vrši korisnik šuma iz vlastitih sredstava. Pošumljavanje opožarenih površina vrši korisnik šuma i može se sufinansirati iz namjenskih sredstava Federacije i namjenskih sredstava kantona.

Član 24.

(Šumski materijal za reprodukciju)

Osiguravanje kvalitetnog šumskog materijala za reprodukciju vrši se u skladu sa Zakonom o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja („Službene novine Federacije BiH“, br. 71/05 i 8/10) (u daljem tekstu: Zakon o sjemenu i sadnom materijalu) i Zakonom o priznavanju i zaštiti sorti poljoprivrednog i šumskog bilja („Službene novine Federacije BiH“, broj 31/00), kao i drugim materijalnim propisima kojima se uređuje ova oblast u Bosni i Hercegovini.

ODJELJAK C. Zaštita protiv biotičkih i nebiotičkih agensa

Član 25.

(Opće preventivne mjere)

- (1) Opće dugoročne preventivne mjere protiv biotičkih i nebiotičkih agensa, koji bi mogli ugroziti stabilnost šuma i njihove funkcije, zasnivaju se na gospodarenju šumama, koje uvažava prirodne procese, kao i na održavanju i odgovarajućem unapređenju diverziteta šumskih ekosistema.
- (2) Principi i mjere kojima se obezbjeđuje održivost gospodarenja šumama i održavanje i unapređenje diverziteta šumskih ekosistema određuju se u Šumarskom programu Federacije BiH, a detaljnije se razrađuju u šumskoprivrednim osnovama.
- (3) Staništa od posebnog značaja, posmatrana sa gledišta diverziteta šumskih ekosistema koja su određena u šumskoprivrednim osnovama, moraju biti očuvana.

Član 26.

(Sanitarne sječe, šumski red i druge preventivne mjere)

- (1) Korisnik šuma i vlasnici privatnih šuma provode ili obezbjeđuju provođenje sanitarne sječe prije nego što bi se šume mogle ugroziti prekomjernim razmnožavanjem insekata, širenjem uzročnika biljnih bolesti ili drugih štetnih organizama. U privatnim šumama kantonalna uprava obezbjeđuje sanitarne sječe ukoliko vlasnici šuma u roku ostavljenom od strane kantonalne uprave sami ne provedu sječu na način da o trošku vlasnika šume angažuje registrovanog izvođača radova, a preostali dio novca ostvaren prodajom drveta uplaćuje vlasniku šume.
- (2) Mrtva i zaražena neposječena pojedinačna stabla ne moraju biti obuhvaćena sanitarnom sječom ako se mogu smatrati obogaćenjem šumskog biodiverziteta i ne predstavljaju ozbiljnu prijetnju sastojinama. Korisnik šuma i vlasnici privatnih šuma koji su odgovorni da obezbijede sanitarnu sječu i nadležni šumarski inspektor će tražiti mišljenje od kantonalne uprave ukoliko nije jasan stepen opasnosti.
- (3) Korisnik šuma i vlasnik privatnih šuma obezbjeđuju izvođenje sljedećih mjera zaštite šuma:
 - a) postavljanje, osmatranje i održavanje feromonskih klopki i postavljanje lovnih stabala za potkornjake;
 - b) sanaciju šumskih područja nakon elementarnih nepogoda i prenamnoženja štetočina;
 - c) guljenje kore ili tretiranje panjeva i drugih dijelova drveta četinarara i brijesta koje predstavlja poseban rizik za razmnožavanje parazita, širenja uzročnika biljnih bolesti i štetočina kroz upotrebu hemijskih sredstava za tretiranje u skladu sa ovim Zakonom;
 - d) uspostavljanje i održavanje šumskog reda.
- (4) Pod šumskim redom iz stava (3) tačka d) ovog člana smatra se preduzimanje mjera za sprječavanje pojave požara, štetnih insekata i biljnih bolesti, štetnog djelovanja vjetra, snijega i drugih nepogoda, oštećivanje stabala i podmlatka i zagađivanja voda prilikom sječe i izvoza drveta.
- (5) Kantonalna uprava:
 - a) prikuplja sve podatke značajne za zaštitu šuma koje dostavljaju odgovorna lica iz stava (3) ovog člana;
 - b) obezbjeđuje informacije o pojavi biljnih bolesti i štetočina i
 - c) savjetuje o pitanjima koja se tiču integralne zaštite šuma.

- (6) Kantonalni ministar naređuje dodatne mjere za zaštitu šume ako stručna komisija kantonalne uprave ustanovi da je biološka ravnoteža poremećena do takvog stepena da nije moguća njena obnova sa mjerama propisanim u ovom članu ili ako postoji opasnost od drugog velikog oštećenja.
- (7) Rad u šumama mora biti izveden u odgovarajućoj sezoni, na način koji smanjuje pojavu šteta po šumski ekosistem.
- (8) Sanitarna sječa je dio ukupnog godišnjeg etata i odobreni godišnji plan sječe mora se umanjiti za količinu sanitarne sječe po kategorijama šume.
- (9) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuje obim mjera za uspostavljanje i održavanje šumskog reda i način njihovog provođenja.

Član 27. **(Obnova šuma nakon nepogode)**

- (1) U slučaju nepogode u šumi uzrokovane bilo kojim biotičkim ili nebiotičkim uticajima, uključujući i šumske požare, korisnici šuma u saradnji sa kantonalnom upravom, pripremaju plan za obnovu oštećenih i uništenih šuma i šumskog zemljišta. Plan sadrži opis nepogode, stepen i površinu oštećene šume, mjere koje se trebaju provesti i troškove sanacije i obnove.
- (2) Troškovi realizacije plana iz stava (1) ovog člana sufinansiraju se iz namjenskih sredstava iz čl. 71. i 72. ovoga Zakona.

ODJELJAK D. Promet drveta i nedrvnih šumskih proizvoda

Član 28. **(Promet drveta i nedrvnih šumskih proizvoda)**

- (1) Drvo, dijelove stabala i grane posječene u šumi i izvan šume (na poljoprivrednom zemljištu, međama, pojedinačna stabla i sl.), nije dozvoljeno pomjerati od panja dok se ne obilježi šumskim čekićem (žigoše), klasira, premjeri i evidentira. Zabranjeno je iste stavljati u promet dok se ne izda otpremni iskaz.
- (2) Žigosanje, klasiranje, premjeravanje, evidentiranje i izdavanje otpremnog iskaza za drvo koje potiče iz šume u vlasništvu države vrši korisnik šuma, a za drvo iz privatnih šuma i izvan šume (na poljoprivrednom zemljištu, međama, pojedinačna stabla i sl.) kantonalna uprava ili stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu.
- (3) Nedrvne šumske proizvode iz člana 40. ovoga Zakona nije dozvoljeno stavljati u promet bez pisanog odobrenja korisnika šuma ili vlasnika privatne šume.
- (4) Pod prometom drveta i nedrvnih šumskih proizvoda, u smislu ovoga Zakona, podrazumijeva se prevoz prometnicama, kupovina, prodaja, poklon, skladištenje kao i primanje drveta u prerađivačke kapacitete u kojima se vrši prerada drveta.
- (5) Lice koje se zatekne u izvršenju radnji suprotno odredbama ovog člana kaznit će se novčanom kaznom i izreći će mu se zaštitna mjera oduzimanja drveta, odnosno nedrvnih šumskih proizvoda, kao i sredstava kojim je izvršena nezakonita radnja, a licu koje dozvoli vršenje radnji suprotno odredbama ovog člana izreći će se novčana kazna.

- (6) Privremeno oduzimanje drveta i nedrvnih šumskih proizvoda (zapljena) koji su stavljeni u promet u suprotnosti sa odredbama ovog člana na šumskim, lokalnim i regionalnim putevima vrše lugari, pripadnici policije i nadležni šumarski inspektor u skladu sa važećim propisima koji se odnose na krivičnu, odnosno na prekršajnu odgovornost, a privremeno oduzimanje drveta i nedrvnih šumskih proizvoda (zapljena) koji su stavljeni u promet u suprotnosti sa odredbama ovog člana na magistralnim putevima vrše lugari šuma uz prisustvo pripadnika policije i nadležni šumarski inspektor, dok privremeno oduzimanje sredstava kojima je izvršena nezakonita radnja vrše pripadnici policije i nadležni šumarski inspektor u skladu sa važećim propisima koji se odnose na krivičnu, odnosno prekršajnu odgovornost. Privremeno oduzeti šumski proizvodi pohranjuju se na mjestu koje odredi korisnik šuma i na kojem je osigurano njihovo čuvanje. U slučaju da postoji mogućnost da se u toku pohranjivanja šumskim proizvodima umanjuje vrijednost, zaplijenjenju robu licitacijom će prodati korisnik šuma. Ostvarena finansijska sredstva se deponuju na poseban račun korisnika šuma i sa istim se ne može raspolagati do okončanja sudskog postupka.
- (7) Lica iz stava (6) ovog člana imaju pravo legitimisati sva lica koja se kreću na području šume koju čuvaju, odnosno nad kojom vrše nadzor ili kontrolu.
- (8) U periodu vegetacije, od 1. aprila do 1. novembra, drvo četinara i brijesta ne može se sa korom stavlјati u promet i uskladištavati.
- (9) Izuzetno od stava (8) ovog člana drvo četinara i brijesta može se sa korom stavlјati u promet ako period od sječe do otpreme traje kraće od ciklusa razvoja insekta, a najduže 21 dan.
- (10) Federalni ministar, po prethodno pribavlјenom mišljenju federalnog ministra trgovine, donosi pravilnik kojim se propisuje način žigosanja, obročavanja, premjeravanja, sadržaj i način izdavanja otpremnog iskaza za drvo, koje potiče iz šuma u vlasništvu države i privatnih šuma sa teritorije Federacije, kao i način vođenja evidencija, obilježavanja i izdavanja dokumentacije za drvene sortimente u unutrašnjem prometu, trgovini između trećih lica kao i prometu drvnih sortimenata iz uvoza.
- (11) Pravna i fizička lica koja nanese štetu šumama i šumskom zemlјištu po bilo kojem osnovu ili ne spriječe njeno nastajanje, dužni su naknaditi štetu prema pravilniku iz stava (12) ovog člana.
- (12) Federalni ministar donosi pravilnik o načinu i postupku za izračun štete i odštetnom cjenovniku za naknadu štete na šumi i šumskom zemlјištu.

POGLAVLJE III. ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE S POSEBNIM REŽIMOM GOSPODARENJA

ODJELJAK A. Zaštitne šume i šume s posebnom namjenom-Šume visoke zaštitne vrijednosti

Član 29. (Opći principi)

- (1) Da bi se obezbijedila njihova zaštita ili poseban režim gospodarenja, određene šume mogu biti proglašene zaštitnim šumama ili šumama s posebnom namjenom. Njima će se gospodariti na način koji će obezbijediti namjenu zbog koje su proglašene i smatraju se šumama visoke zaštitne vrijednosti.

- (2) Procjena funkcija zaštitnih šuma i šuma s posebnom namjenom utvrđuje se stručnim šumarskim elaboratom, koji izrađuje lice koje ispunjava uslove propisane pravilnikom iz člana 20. stav (3) ovoga Zakona, a koji treba da sadrži podatke o stanju šuma i principima gospodarenja šumama u cilju očuvanja šuma i ostvarivanja namjene proglašenja područja.
- (3) Šume koje predstavljaju dio područja zaštićenog propisom donesenim u skladu sa drugim zakonom Federacije, koji također propisuje određen način gospodarenja šumama, smatraju se šumama s posebnom režimom gospodarenja i za iste će se primjenjivati odredbe ovoga Zakona.
- (4) Šumama sa posebnim režimom gospodarenja gospodari se na osnovu šumskoprivredne osnove koja treba da je usklađena sa aktom o proglašenju tih šuma i ciljevima zaštite. Šumama sa posebnim režimom gospodarenja gospodari korisnik šuma.
- (5) Izuzev od stava (4) ovog člana, način gospodarenja i obnove šuma iz člana 31. stav (1) tačka a) ovoga Zakona propisuje se programom za gospodarenje šumama koji se donosi na osnovu akta o njihovom proglašenju i prethodne saglasnosti Federalnog, odnosno kantonalnog ministarstva i sastavni je dio plana upravljanja zaštićenim područjem. Upravitelj područja koje obuhvata šume iz člana 31. stav (1) tačka a) ovoga Zakona donosi program gospodarenja tim šumama koji izrađuje pravna osoba registrovana za izradu šumskoprivrednih osnova.
- (6) Šumama iz člana 31. stav (1) tačka a) ovoga Zakona gospodari upravitelj tog područja ako ispunjava uslove propisane pravilnikom iz člana 20. stav (3) ovoga Zakona ili te poslove ugovorom prenosi stručnoj osobi za obavljanje poslova u šumarstvu.
- (7) Izuzev od odredbi člana 67. ovoga Zakona, u šumama u vlasništvu države iz člana 31. stav (1) tačka a) ovoga Zakona poslove neposredne zaštite i čuvanja šuma obavlja upravitelj tog područja putem nadzorničke službe. U obavljanju poslova neposredne zaštite i čuvanja šuma, upravitelj zaštićenog područja ima ovlasti propisane u čl. 28. i 67. ovoga Zakona.
- (8) Kantonalna uprava vrši kontrolu provođenja programa gospodarenja šumama posebne namjene na područjima zaštićenim po osnovu ovoga Zakona, propisa o vodama i zaštiti prirode.
- (9) Propis kojim se šume proglašavaju zaštitnim šumama ili šumama s posebnom namjenom određuje režim gospodarenja takvim šumama i pravno lice koje je odgovorno za obezbjeđenje sredstava za pokriće troškova vezanih za posebni režim gospodarenja.
- (10) Vlasnik privatne šume i korisnik šume imaju pravo na naknadu za njeno ograničeno korištenje ili povećane troškove gospodarenja. Naknadu snosi lice na čiji je zahtjev proglašenje izvršeno odnosno pravno lice kojem je zaštićeno područje dodjeljeno na upravljanje. Visina naknade se utvrđuje sporazumno u iznosu za koji su umanjeni prihodi iz te šume, odnosno povećani troškovi njezinog gospodarenja, a ako se sporazum ne postigne naknada se utvrđuje putem nadležnog suda.
- (11) Zaštitne šume i šume s posebnom namjenom moraju se ucrtati na kartu i na terenu obilježiti vidljivim znakovima koji se odrede u propisu o proglašenju šume. Šume će biti predmet nadzora kantonalnog ministarstva i nadležnog šumarskog inspektora bez obzira na tijelo koje je izvršilo proglašenje. Obilježavanje granica šuma vrši pravno lice koje upravlja zaštićenim područjem o svom trošku.

- (12) Federalno ministarstvo na osnovu podataka koje mu dostavljaju kantonalna ministarstva, vodi evidenciju o zaštitnim šumama i šumama sa posebnom namjenom, odnosno evidenciju šuma visoke zaštitne vrijednosti.
- (13) Federalni ministar, po prethodno pribavljenom mišljenju federalnog ministra okoliša i turizma, donosi pravilnik kojim se propisuje način izrade, sadržaj i postupak odobrenja i revizije programa gospodarenja šumama unutar zaštićenog područja.

Član 30. (Zaštitne šume)

- (1) Zaštitne šume su:
- a) šume koje prvenstveno služe za zaštitu zemljišta na strmim terenima i zemljišta podložnih erozijama, bujicama, klizištima ili oštrim klimatskim uslovima koji ugrožavaju postojanje samih šuma;
 - b) šume čiji je glavni zadatak zaštita naselja, privrednih i drugih objekata kao što su saobraćajnice, energetske objekte, objekti telekomunikacione infrastrukture, zaštita izvorišta i korita vodotoka, obale vodenih akumulacija kao i šume koje su podignute kao zaštitni pojasevi, odnosno koje služe protiv prirodnih nepogoda, katastrofa ili stihijskih efekata ljudskog djelovanja.
- (2) Vlada kantona na prijedlog kantonalnog ministarstva, jedinice lokalne samouprave ili korisnika šuma, donosi odluku o proglašenju zaštitne šume iz stava (1) ovog člana. Kada prijedlog podnosi kantonalno ministarstvo potrebno je prethodno pribaviti i saglasnost jedinice lokalne samouprave. Kada prijedlog podnosi jedinica lokalne samouprave potrebno je prethodno pribaviti i saglasnost kantonalnog ministarstva. Kada korisnik šuma podnosi prijedlog potrebno je pribaviti saglasnost kantonalnog ministarstva i jedinice lokalne samouprave.
- (3) Vlada Federacije BiH, na prijedlog Federalnog ministarstva, ukoliko se radi o zaštiti objekata od značaja za Federaciju BiH, donosi odluku o proglašenju zaštitne šume iz stava (1) ovog člana.
- (4) Primjerak akta o proglašenju zaštitne šume obavezno se dostavlja Federalnom ministarstvu, Federalnoj upravi, kantonalnom ministarstvu, korisniku šume, nadležnoj instituciji za zaštitu kulturno historijskog i prirodnog naslijeđa i jedinici lokalne samouprave u cilju vođenja evidencije.

Član 31. (Šume s posebnom namjenom)

- (1) Šumama sa posebnom namjenom smatraju se:
- a) šume unutar zaštićenih područja ili prirodnih vrijednosti zaštićene na osnovu Zakona o zaštiti prirode („Službene novine Federacije BiH“, broj 66/13);
 - b) šume od posebnog značaja za odbranu i potrebe Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i policijskih struktura;
 - c) šume ili njeni dijelovi registrovani kao sjemenske sastojine i sjemenski objekti;
 - d) šume od značaja za snabdijevanje vodom i očuvanje njenog kvaliteta zaštićene na osnovu propisa o vodama;

- e) naučno-nastavne ogledne plohe i ogledne šume za edukaciju šumarskih radnika i stručnjaka i prašume;
 - f) šume i šumska zemljišta za rekreaciju.
- (2) Šume iz stava (1) tačka c) ovog člana proglašava Federalno ministarstvo u skladu sa odredbama Zakona o sjemenu i sadnom materijalu, a šume iz stava (1) tač. d), e) i f) ovog člana proglašava vlada kantona na prijedlog kantonalnog ministarstva.
 - (3) Prije donošenja akata o proglašenju iz stava (1) tač. a), b) i d) ovog člana potrebno je pribaviti mišljenje korisnika šuma i jedinice lokalne samouprave.
 - (4) Primjerak akta o proglašenju šume s posebnom namjenom obavezno se dostavlja Federalnom ministarstvu, Federalnoj upravi, kantonalnom ministarstvu, korisniku šume, nadležnoj instituciji za zaštitu kulturno historijskog i prirodnog naslijeđa i jedinici lokalne samouprave u cilju vođenja evidencije.

Član 32. **(Zahtjev za izdavanje mišljenja ili saglasnosti)**

- (1) Zahtjev za izdavanje saglasnosti iz član 30. stav (2) i mišljenja iz člana 31. stav (3) ovoga Zakona, odnosno proglašenje šuma sa posebnim režimom gospodarenja, koji podnosi zainteresovana institucija ili pravno lice obavezno sadrži sljedeće:
 - a) cilj i razloge zbog kojih se predlaže proglašenje šuma sa posebnim režimom gospodarenja;
 - b) općinu, naziv katastarske općine, broj zemljišnoknjižnog uloška i broj katastarske parcele, kao i naziv šumsko gospodarske jedinice, broj odjela i oznaku odsjeka;
 - c) digitaliziranu kartu razmjere 1:10.000 (za manja područja razmjera 1:5.000), sa ucrtanim parcelama za koju se traži proglašenje zaštitne šume odnosno šume sa posebnom namjenom;
 - d) stručni šumarski elaborat sa podacima o stanju šuma i principima gospodarenja šumama u cilju očuvanja šuma i ostvarivanja namjene proglašenja područja zaštite iz člana 28. stav (2) ovoga Zakona;
 - e) predložena ograničenja u gospodarenju šumama;
 - f) predložene naknade ukoliko one dođu u obzir;
 - g) odgovarajuće administrativne mjere uključujući javne obavijesti i rasprave.
- (2) Lica iz člana 30. stav (2) i člana 31. stav (3) ovoga Zakona dužna su se izjasniti o postavljenom zahtjevu za izdavanje saglasnosti ili mišljenja u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

ODJELJAK B. Šume na kršu i pošumljavanje

Član 33. **(Šume na kršu)**

- (1) Šume i šumska zemljišta na kršu, izvan granica šumskoprivrednog područja, zbog svojih specifičnosti, klasificiraju se kao područja sa posebnim režimom gospodarenja.
- (2) Granice šume i šumskog zemljišta iz stava (1) ovog člana utvrdit će se posebnim zakonom o kršu koji donosi Parlament Federacije BiH.

- (3) Šume i šumska zemljišta na kršu klasificiraju se kao područja velike opasnosti od šumskih požara.

Član 34.
(Gospodarenje šumama i šumskim zemljištem na kršu)

- (1) Do donošenja zakona o kršu iz člana 33. stav (2) ovog zakona, gospodarenje šumama iz člana 33. stav (1) ovog zakona vrši se u skladu sa šumarskim programom, šumsko-razvojnim planom, šumskoprivrednom osnovom, godišnjim planom realizacije šumsko gospodarske osnove ili na osnovu privremenih godišnjih planova gospodarenja.
- (2) Gospodarenje šumama na kršu se sufinansira iz namjenskih sredstava Federacije i namjenskih sredstava kantona.
- (3) Ukupan iznos sredstava iz stava (2) ovog člana se utvrđuje u šumskoprivrednoj osnovi, a ne može biti manji od iznosa koji se dobije kada se od iznosa koji je potreban da bi šumskoprivredna osnova bila ekonomski provodiva odbije iznos koji se planira ostvariti prodajom šumskih drvnih i nedrvnih proizvoda.
- (4) Sredstva iz stava (2) ovog člana se sufinansiraju iz namjenskih sredstava Federacije BiH u iznosu od 40% i namjenskih sredstava kantona u iznosu od 60% i uplaćuju se na poseban račun korisnika šuma. Sredstva se uplaćuju temeljem godišnjeg plana realizacije šumskoprivredne osnove, koji, između ostalog, sadrži plan prihoda i rashoda i projekte, u roku od 60 dana od dana davanja saglasnosti na godišnji plan realizacije šumskoprivredne osnove.
- (5) Izuzetno od člana 14. stav (4) ovoga Zakona, saglasnost na godišnji plan realizacije šumskoprivredne osnove za šume iz člana 33. ovoga Zakona daje Federalna uprava na prijedlog kantonalne uprave.

Član 35.
(Procjena okolišnog uticaja)

Procjena okolišnog uticaja je obavezna za podizanje monokultura na površini većoj od pet hektara, a za prevođenje šumskog zemljišta drugoj namjeni iz čl. 62. i 63. ovoga Zakona vrši se procjena utjecaja na okoliš u skladu sa propisima o zaštiti okoliša.

POGLAVLJE IV. OČUVANJE I ZAŠTITA ŠUMA I NJIHOVIH FUNKCIJA

ODJELJAK A. Zaštita šuma i šumskog zemljišta od šteta

Član 36.
(Zaštita šuma od požara)

- (1) U šumama i na šumskom zemljištu kao i na drugom zemljištu na udaljenosti do 150 m od šume zabranjeno je loženje otvorene vatre.
- (2) Izgradnja i rad fabrika i drugih objekata koji rade sa otvorenim plamenom je zabranjena na udaljenosti manjoj od 300 metara od granice šume.
- (3) Izuzev od stava (1) ovog člana, vatra u šumama i na šumskom zemljištu može se ložiti samo na mjestima određenim i obilježenim od strane korisnika šuma uz pridržavanje propisanih uslova i mjera bezbjednosti.

- (4) U šumama i na šumskim zemljištima namjenjenim za izletišta, u dane praznika i druge neradne dane, korisnik šuma je dužan obezbijediti dežurnu čuvarsku službu.
- (5) Korisnik šuma klasifikuje šume i šumsko zemljište po stepenu opasnosti od šumskih požara. Područja u kojima opasnost od šumskog požara predstavlja ozbiljnu prijetnju ekološkoj ravnoteži ili bezbjednosti ljudi i stvari, klasifikuju se kao područja velike opasnosti. Područja gdje opasnost od požara nije stalna ili ciklična ali predstavlja značajnu prijetnju šumskim ekosistemima klasifikuju se kao područja srednje opasnosti.
- (6) Korisnici šuma, u saradnji sa kantonalnom upravom i nadležnim organom civilne zaštite, izrađuju planove za zaštitu šuma od požara. Korisnici šuma i vlasnici privatnih šuma obavezni su provoditi ove planove i redovno izvještavati kantonalnu upravu o izvršavanju mjera za zaštitu od požara.
- (7) Korisnici šuma i vlasnici privatnih šuma dužni su da redovno obavještavaju kantonalnu upravu i općinski organ nadležan za poslove civilne zaštite o svim požarima u šumama i na šumskom zemljištu.
- (8) Radi poboljšanja nadzora nad šumskim požarima i njihovim uzrocima, učincima i prevenciji Federalna uprava vodi jedinstven informacioni sistem i registar o šumskim požarima za teritorij Federacije na osnovu podataka koje joj dostavlja kantonale uprave.
- (9) Federalna uprava izrađuje i objavljuje karte teritorija prema stepenu opasnosti od šumskih požara.
- (10) Federalni ministar pravilnikom propisuje sadržaj planova za zaštitu od požara, način prikupljanja podataka, vođenje registra šumskih požara, uslove korištenja podataka i izgled obrasca na kojem se izvještava o šumskim požarima.

Član 37.

(Hemijska sredstva i odlaganje otpada)

- (1) Upotreba hemijskih sredstava nije dozvoljena u šumi i na šumskom zemljištu.
- (2) Izuzev od stava (1) ovog člana, hemijska sredstva čija upotreba je dozvoljena od strane nadležnog organa, pod uslovom da ne ugrožavaju biološku ravnotežu, mogu biti korištena u šumskim rasadnicima i u šumama za zaštitu biljaka od divljači i od korova, za smanjenje prekomjerne populacije insekata čiji broj ne može biti smanjen ni na koji drugi način, te za gašenje šumskih požara.
- (3) Kantonalno ministarstvo, uz prethodnu saglasnost nadležnog ministarstva okoliša, izdaje dozvolu za iznimnu upotrebu hemijskih sredstva iz stava (2) ovog člana u kojoj se propisuje način njihove upotrebe. Vremenski rok za izdavanje dozvole za smanjenje prekomjerne populacije insekata je pet dana od pribavljanja prethodne saglasnosti.
- (4) Nije dozvoljeno odlagati otpad, smeće ili zagađujuće tvari u šumi ili na šumskom zemljištu.
- (5) Korisnik šuma u vlasništvu države obavezan je ukloniti otpad i smeće iz šuma u vlasništvu države, a vlasnik privatne šume obavezan je ukloniti otpad i smeće iz šume u njegovom vlasništvu. Korisnik šuma ima pravo na naknadu za nastale troškove uklanjanja otpada i smeća od fizičkog ili pravnog lica koji su otpad, smeće ili zagađujuće tvari deponovali u šumi u vlasništvu države.

Član 38.
(Pašarenje)

- (1) Paša, žirenje, brst, kresanje grana i lisnika (u daljem tekstu: pašarenje) unutar šumskoprivrednog područja nije dozvoljena.
- (2) Izuzev od stava (1) ovog člana korisnici šuma i vlasnici privatnih šuma mogu prema dogovorenoj naknadi dozvoliti pašarenje na površinama koje su određene u šumskoprivrednoj osnovi. Pašarenje se može dozvoliti samo pod uslovom da je stoka pod nadzorom čuvara stoke.
- (3) Pristup stoke na pašu i pojila kroz šume dozvoljen je samo putem kojeg odredi korisnik šuma i vlasnik privatne šume.
- (4) Pašarenje u šumama neće se dozvoliti ako bi se time ugrozio biodiverzitet, odnosno flora, fauna i gljive zaštićene prema propisima o zaštiti prirode.
- (5) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi pod kojim se vrši pašarenje.

Član 39.
(Praćenje zdravstvenog stanja šuma i stepena oštećenosti šumskih ekosistema)

- (1) Federalna uprava, kantonalna uprava i korisnik šuma prate zdravstveno stanje šuma te stanje i stepen oštećenosti šuma.
- (2) Kantonalna uprava objedinjava sve podatke o zdravstvenom stanju šuma i stanju i stepenu oštećenosti šuma na nivou kantona te o tome izvještavaju Federalnu upravu, jedinice lokalne samouprave i javnost.
- (3) Federalna uprava provodi izvještajno-prognozne poslove u šumarstvu te u okviru tih poslova propisuje i mjere za suzbijanje štetnih organizama. Federalna uprava, kantonalna uprava i korisnik šuma obavljaju poslove u oblasti zdravstvenog stanja šuma propisane odredbama Zakona o zaštiti zdravlja bilja („Službeni glasnik BiH“, broj: 23/03).
- (4) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se određuje način praćenja zdravstvenog stanja šuma, stanja i stepena oštećenosti šuma, način obavljanja zdravstvene zaštite šuma i način izvještavanja.

ODJELJAK B. Nedrvni šumski proizvodi

Član 40.
(Korištenje nedrvenih šumskih proizvoda)

- (1) Korisnik šuma i vlasnik privatnih šuma mogu uzgajati i iskorištavati nedrvne šumske proizvode iz člana 5. tačka 27. alineje b), c), d), e), f), g) i j) ovoga Zakona ili odobriti drugim pravnim i fizičkim licima njihovo iskorištavanje uz naknadu u skladu sa cjenovnikom.
- (2) U šumi i na šumskom zemljištu zabranjeno je iskorištavanje humusa, gline, treseta, zemlje, pijeska, šljunka i kamena sa površine zemlje kao i skidanje kore sa drveća i bušenje stabala, uklanjanje iz šume grana i drugih ostataka drveta od sječe kao i ostalih organskih materija koje su neophodne za poboljšanje plodnosti tla i očuvanja biodiverziteta.

- (3) Izuzev od stava (2) ovog člana korisnik šuma i vlasnik privatnih šuma mogu za svoje potrebe iskorištavati šumske proizvode iz stava (2) ovog člana ukoliko je to predviđeno šumskoprivrednom osnovom.
- (4) Korisnik šuma može za vlastite potrebe koristiti rastrešeni i nekompaktni kameni materijal na lokalitetima predviđenim šumskoprivrednom osnovom i godišnjim planovima realizacije šumskoprivredne osnove u svrhu izgradnje i održavanja šumskih puteva.
- (5) Korisnik šuma dužan je do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu kantonalnoj upravi dostaviti podatke o vrsti i količini nedrvenih šumskih proizvoda koji su prikupljeni na području kojim gospodari, a kantonalna uprava je dužno do 15. marta ove podatke dostaviti Federalnoj upravi. Korištenje nedrvenih šumskih proizvoda neće se dozvoliti ako bi se time ugrozio diverzitet šumskih ekosistema, odnosno flora, fauna i gljive zaštićene prema propisima o zaštiti prirode.
- (6) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi za uzgoj, iskorištavanje, sakupljanje i promet nedrvenih šumskih proizvoda.

Član 41. (Divljač u šumi)

- (1) Vrste divljači i njihovo brojno stanje u šumama moraju obezbijediti biološku ravnotežu i ne smiju ugroziti druge članove ekosistema ili spriječiti ostvarivanje ciljeva gospodarenja šumama. Unošenjem pojedinih vrsta divljači u šume i na šumska zemljišta mora se obezbijediti njihov opstanak i ne smiju se ugroziti drugi organizmi na staništu.
- (2) Korisnik lovišta dužan je pričinjene štete i oštećenja koja je prouzrokovala divljač u šumi nadoknaditi korisniku šuma i vlasniku privatnih šuma u skladu sa odredbama Zakona o lovstvu („Službene novine Federacije BiH“, br. 4/06, 8/10 i 81/14).
- (3) Korisnik lovišta ne može ometati korisnika šuma u izvršavanju poslova gospodarenja šumom i šumskim zemljištem.

ODJELJAK C. Zaštita ugroženih vrsta

Član 42. (Ugrožene vrste)

- (1) Nije dozvoljena sječa, iskorjenjivanje ili bilo kakvo oštećivanje sljedećih vrsta drveća i grmlja: Pančičeve omorike (*Picea omorika* (Pančić) Purk.), tise (*Taxus baccata* L.), mečje lijeske (*Corylus colurna* L.), planinskog javora (*Acer heldreichii* Orph.), planinskog bora (*Pinus mugo* Turra), zelene johe (*Alnus viridis* (Chaix) Lam. & DC.), munike (*Pinus heldreichii* Christ.), zanovijeti (*Petteria ramentacea* (Sieber) Presl), božikovina (*Ilex aquifolium* L.), lovorolisni likovac (*Daphne laureola* L.), meka veprina (*Ruscus hippoglossum* L.), maljavi planiski sleč (*Rhododendron hirsutum* L.), žuta koščela (*Celtis tournefortii* Lamk.), Vebijev badem (*Prunus webii* (Spach.) Vierh.), hrvatska sibireja (*Sibiraea altaiensis* var. *croatica* (Degen) Beck.), Turinška mukinja (*Sorbus x thuringiaca* (Nyman) Schonach), obični negnjil (*Laburnum anagyroides* Medik.), Blagajev likovac (*Daphne blagayana* Freyer), širokolisna mukinja (*Sorbus latifolia* Pers.), Šnajderov hrast (*Quercus schnedieri* Vierh.), makedonski hrast (*Quercus trojana* Webb.) i sremza (*Prunus padus* L.) kao i drugih vrsta iz Crvene liste ugroženih divljih vrsta i podvrsta biljaka, životinja i gljiva („Službene novine Federacije BiH“, broj: 7/14).
- (2) Izuzetno, ukoliko su potrebne uzgojne i sanitarne sječe drveća i grmlja iz stava (1) ovog člana, zahtjev za odobravanje sječe podnosi se kantonalnoj upravi, koje nakon uviđaja na terenu izdaje rješenje i dostavlja ga podnosiocu zahtjeva i nadležnoj šumarskoj inspekciji. Sječa se može odobriti samo ako su stabla ugroženih vrsta iz stava (1) ovog člana suha ili toliko oštećena da im predstoji neposredno sušenje ili predstavljaju leglo zaraze od biljnih bolesti i štetočina, kao i radi provođenja mjera njege, obnove i zaštite genofonda ovih vrsta u zasadima i prirodnim šumama i drugim slučajevima u skladu sa propisom o zaštiti ugroženih vrsta.
- (3) Protiv rješenja iz stava (2) ovog člana može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.
- (4) Radi zaštite biodiverziteta i mikrostaništa ugroženih vrsta izdvajaju se i registruju habitatna stabla u šumi čija je sječa i oštećivanje ili korištenje njihove drvne mase na bilo koji način zabranjeno.

ODJELJAK D. Šumska infrastruktura i saobraćaj u šumama

Član 43.

(Izgradnja i održavanje šumske infrastrukture)

- (1) Šumska infrastruktura služi prvenstveno za potrebe gospodarenja šumama i sastavni je dio šume i izgradnja šumske infrastrukture ne treba biti predviđena planom prostornog uređenja.
- (2) Planiranje, izgradnja i održavanje šumske infrastrukture obavlja se uz poštivanje tehničkih, gospodarskih i ekoloških uslova, šumskog tla, vegetacije, divljači i uz njihovu maksimalnu zaštitu.
- (3) Pri planiranju i izgradnji šumske infrastrukture potrebno se prilagoditi prirodnom okolišu te uvažavati potrebe lokalne zajednice, kao i protupožarne, turističke i rekreativne potrebe.
- (4) Šumska infrastruktura mora biti izgrađena, održavana i korištena na način da isključuje:
 - a) ugrožavanje izvora vode;
 - b) pojavu erozivnih procesa;
 - c) remećenje i sprječavanje toka površinskih i podzemnih voda;

- d) narušavanje ravnoteže nestabilnog tla i povećanje rizika od klizišta;
 - e) uticaj na područja koja su važna za opstanak divljih životinja i biološku raznolikost;
 - f) uticaj na prirodno i kulturno naslijeđe;
 - g) ugrožavanje ostalih funkcija ili višenamjensku upotrebu šume.
- (5) Šumski kamionski put se može graditi nakon što se izradi glavni projekat za njegovu izgradnju i pribavi odobrenje za građenje od nadležnog organa.
 - (6) Korisnik šuma, u skladu sa odredbama ovoga Zakona i šumskoprivredne osnove, gradi, održava i nadgleda šumsku transportnu infrastrukturu i promet na istoj.
 - (7) Korisnik šuma dostavlja podatke neophodne za uspostavljanje i vođenje evidencije šumske infrastrukture kantonalnoj upravi, Federalnoj upravi i jedinici lokalne samouprave za njeno područje.
 - (8) Federalni ministar pravilnikom uređuje tehničke normative za gradnju šumskih cesta i način obračuna otvorenosti šuma šumskim putevima.

Član 44.

(Kretanje motornim vozilima u šumi i na šumskom zemljištu)

- (1) Nije dozvoljeno kretanje motornim vozilima u šumama i na šumskom zemljištu niti šumskim putevima i vlakama, osim u svrhu čuvanja, nadzora i gospodarenja šumama te spašavanja ljudi i imovine, policijskih istraga, vojnih manevara, mjera za zaštitu od prirodnih katastrofa, kao i pristupa vlasnika i korisnika šume zemljištu za koje su odgovorni.
- (2) Vlasnik privatne šume i korisnik šuma i šumskog zemljišta mogu dozvoliti kretanje šumskim putem trećem licu po dogovoru koji može uključivati određenu naknadu.
- (3) Za organizovanje biciklističkih i moto trka šumskim putem potrebno je pribaviti dozvolu korisnika/vlasnika privatne šume.
- (4) Bicikli se mogu koristiti na šumskim putevima širim od dva metra i vidno obilježenim biciklističkim stazama.
- (5) Šteta na šumskim putevima učinjena od strane drugih korisnika mora biti nadoknađena vlasniku privatnih šuma i korisniku šuma.

Član 45.

(Pristup šumama)

- (1) Sva lica imaju pravo kretati se kroz šumu ili šumskim zemljištem u cilju rekreacije (hodanje i trčanje), ako nije drugačije određeno ovim ili nekim drugim federalnim zakonom. Sva lica koja ovako koriste šumu ili šumsko zemljište to rade na vlastitu odgovornost. Korisnik odnosno vlasnik šume nisu obavezni preduzeti posebne mjere predostrožnosti prema posjetiocima šuma niti će se smatrati odgovornim za bilo kakve štete ili povrede koje pretrpe takva lica.
- (2) Bez odobrenja korisnika šuma ili vlasnika privatne šume zabranjeno je:
 - a) postavljati privremene objekte, šatore i logor u šumi;
 - b) sakupljati nedrvne šumske proizvode u količini koja prelazi 3 kg;
 - c) ulaziti u ograđena i/ili znakovima zabrane ulaska označena šumska područja i zatvorene šumske ceste;
 - d) ulaziti u područja, šumske ceste ili izletišta, gdje se vrši sječa;

- e) ulaziti u obilježena područja prirodne obnove, pošumljena područja i šumske rasadnike i ulaziti u predjele i infrastrukturu koja je namijenjena za lov.
- (3) Postavljanje ograda unutar šume je dozvoljeno samo u mjeri koja je neophodna za odgovarajuće radove gospodarenja šumama, zaštite i uzgoja divljači, sprečavanja štete od divljači i ni u kom slučaju neće ozbiljno remetiti pristup šumama i šumskom zemljištu.
- (4) U šumi i na šumskom zemljištu dozvoljeno je smještati pčelinjake, bez naknade, uz prethodno pribavljenu saglasnost korisnika šuma. U saglasnosti se navodi lokalitet i određuje površina za smještaj pčelinjaka. Korisnik šuma ne odgovara za štetu nastalu na pčelinjaku.
- (5) U šumi i na šumskom zemljištu dozvoljeno je obilježavati planinarske staze, uz prethodno pribavljenu saglasnost korisnika šuma. U saglasnosti koju daje korisnik šuma obavezno se navodi lokalitet kroz koji staza prolazi sa koordinatama prelomnih tačaka.

POGLAVLJE V. UPRAVLJANJE ŠUMAMA, EVIDENCIJE ŠUMA I EKONOMSKE FUNKCIJE ŠUMA

ODJELJAK A. Upravljanje šumama

Član 46.

(Šume u vlasništvu države i privatne šume)

- (1) Šume i šumsko zemljište su u vlasništvu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: u vlasništvu države) i u vlasništvu fizičkih i privatnopravnih lica (u daljnjem tekstu: privatne šume).
- (2) Ukoliko se zakonom Bosne i Hercegovine pitanje vlasništva na šumi u vlasništvu države uredi na drugačiji način u odnosu na odredbe stava (1) ovog člana, primjenjivat će se odredbe zakona Bosne i Hercegovine.

Član 47.

(Upravljanje šumama u vlasništvu države)

Šumama i šumskim zemljištima u vlasništvu države upravlja se u skladu sa odredbama ovoga Zakona.

Član 48.

(Sticanje vlasništva)

Osoba ili njen pravni slijednik koja je do dana stupanja na snagu ovoga Zakona imala u zemljišnim knjigama uknjiženo pravo upravljanja, korištenja ili raspolaganja nad šumom i šumskim zemljištem u društvenom ili državnom vlasništvu ili je posjedovala navedena prava ali ona nisu bila uknjižena, ne može ta prava pretvoriti u pravo vlasništva nad šumom i šumskim zemljištem.

Član 49.
(Provođenje prava i obaveza kantona)

- (1) Kantonalno ministarstvo provodi prava i obaveze iz oblasti šumarstva na području kantona u skladu sa odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na osnovu ovoga Zakona.
- (2) Kantonalno ministarstvo dostavlja izvještaj Federalnom ministarstvu i jedinicama lokalne samouprave o stanju šuma i šumskog zemljišta na području kantona najkasnije do 1. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Član 50.
(Zabrana zauzimanja)

- (1) Zabranjeno je svako neovlašteno zauzimanje šuma i šumskog zemljišta u vlasništvu države.
- (2) Korisnik šuma dužan je pred nadležnim sudom pokrenuti postupak zbog ometanja posjeda za svako neovlašteno zauzimanje šuma i šumskog zemljišta u vlasništvu države i o tome obavijestiti kantonalno i Federalno ministarstvo.

Član 51.
(Promet šuma)

- (1) Zabranjen je promet šuma i šumskih zemljišta u vlasništvu države. Svaki promet šuma u vlasništvu države izvršen suprotno odredbama ovoga Zakona je nezakonit i takav ugovor je ništavan.
- (2) Izuzev od odredbe stava (1) ovog člana promet šuma u vlasništvu države može se vršiti samo u svrhu arondacije i komasacije.
- (3) Šume i šumsko zemljište u vlasništvu države ne mogu biti predmet privatizacije.
- (4) Federacija ima pravo prvenstva kupovine privatnih šuma koje su proglašene zaštitnim šumama ili šumama s posebnom namjenom.
- (5) Strana pravna i fizička lica ne mogu sticati pravo vlasništva na šumama i šumskim zemljištem, osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

Član 52.
(Obilježavanje granica šuma u vlasništvu države)

- (1) Granice šuma u vlasništvu države moraju na terenu biti obilježene vidnim i trajnim znakovima.
- (2) Granice šuma u vlasništvu države, koje nisu utvrđene, moraju se utvrditi u skladu sa Zakonom o stvarnim pravima („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13 i 100/13).
- (3) Utvrđene granice iz stava (2) ovog člana moraju se ucrtati na katastarskim planovima i provesti kroz katastarski operat općinskog organa nadležnog za geodetske poslove.
- (4) Poslove obilježavanja granica šuma u vlasništvu države, čuvanja i održavanje graničnih znakova vrši korisnik šuma.

- (5) Federalni ministar donosi pravilnik o načinu obilježavanja granica šuma u vlasništvu države, kao i vrsti i postavljanju graničnih znakova.

Član 53. **(Upravljanje privatnim šumama)**

- (1) Vlasnici privatne šume i šumskog zemljišta dužni su dozvoliti predstavnicima kantonalne uprave pristup svom zemljištu u cilju praćenja realizacije šumskoprivredne osnove i kontrole zaštite šuma te obavljanja drugih poslova propisanih članom 66. stav (2) ovoga Zakona.
- (2) Privatnim šumama upravljaju i gospodare njihovi vlasnici u skladu sa ovim Zakonom, podzakonskim propisima i odredbama šumskoprivredne osnove.
- (3) Čuvanje privatnih šuma u nadležnosti je njihovih vlasnika.
- (4) Vlasnik privatne šume ugovorom, uz naknadu, prenosi obavljanje stručnih poslova u šumarstvu, kantonalnoj upravi ili stručnoj osobi za obavljanje poslova u šumarstvu.
- (5) Naknada iz stava (4) ovog člana iznosi najviše 10% od cijene na panju posječenih šumskih drvnih sortimenata po cjenovniku šumskih proizvoda iz člana 54. stav (14) ovoga Zakona. Visinu naknade utvrđuje kantonalno ministarstvo.
- (6) Pod stručnim poslovima iz stava (4) ovog člana podrazumijevaju se doznaka, žigosanje šumarskim čekićem, premjeravanje, evidentiranje, izdavanje otpremnog iskaza, planiranje šumsko-uzgojnih radova, stručni nadzor, stručni savjetodavni poslovi i zaštita šuma.
- (7) Naknada iz stava (4) ovog člana se uplaćuje kao namjenski prihod kantona ili stručne osobe za obavljanje poslova u šumarstvu sa kojom je sklopljen ugovor.
- (8) Kantonalna uprava i stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu dužni su voditi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim kantonalnim šumsko-razvojnim planom, šumskoprivrednom osnovom, projektom za izvođenje i nezakonitim sječama. Podaci predviđeni evidencijama moraju se evidentirati za proteklu godinu najkasnije do 01. februara tekuće godine. Stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu dužna je kantonalnoj upravi dostaviti evidencije do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu.
- (9) Za privatne šume projekat za izvođenje izrađuje se u skladu sa odredbama člana 15. ovoga Zakona i donosi ga kantonalna uprava ili stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu na koje su preneseni stručni poslovi.
- (10) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način i oblik vođenja registra evidencija za privatne šume.

Odjeljak B. Ekonomske funkcije šume

Član 54. **(Gospodarenje šumama u vlasništvu države)**

- (1) Šumama i šumskim zemljištem u vlasništvu države gospodari korisnik šuma organizovan kao javno preduzeće u državnom vlasništvu.
- (2) Izuzev od stava (1) ovog člana, u Posavskom kantonu, zbog male površine šuma u vlasništvu države, poslove i obaveze gospodarenja šumama iz stava (8) ovog člana obavlja kantonalna uprava.

- (3) Minimalna teritorija kojom može gospodariti korisnik šuma je šumskoprivredno područje.
- (4) Skupština kantona odlukom određuje koje šumskoprivredno društvo će gospodariti kojim šumskoprivrednim područjem.
- (5) Na prijedlog vlade kantona, Vlada Federacije ugovorom prenosi poslove gospodarenja šumama u vlasništvu države šumskoprivrednom društvu.
- (6) Šumskoprivredno društvo se smatra korisnikom šuma i može gospodariti šumama u vlasništvu države nakon što zaključi ugovor o prenosu poslova gospodarenja iz stava (5) ovog člana i ukoliko ispunjava i druge uslove propisane odredbama ovoga Zakona.
- (7) Ugovor o prenosu poslova gospodarenja šumama u vlasništvu države zaključuje se na period trajanja šumskoprivredne osnove ili privremenog godišnjeg plana gospodarenja.
- (8) Korisnik šuma dužan je šumama gospodariti na održiv način i u skladu sa kriterijima za održivo gospodarenja šumom iz člana 3. stav 3. ovog zakona, a poslovi koji mu se prenose ugovorom iz stava (5) ovog člana su:
 - a) realizacija šumskoprivredne osnove putem godišnjih planova realizacije, izvršenje privremenih godišnjih planova gospodarenja ukoliko nije donesena šumskoprivredna osnova i izrada i realizacija projekata za izvođenje;
 - b) projektovanje, izgradnja, rekonstrukcija i održavanje šumske infrastrukture;
 - c) klasiranje šumskih drvnih sortimenata u skladu sa standardima;
 - d) promet šumskih drvnih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda u skladu sa odredbama ovoga Zakona;
 - e) izvršavanje programa i planova biološke reprodukcije šuma propisanih šumskoprivrednom osnovom;
 - f) provođenja mjera zaštite šuma u skladu sa ovim Zakonom;
 - g) proizvodnje i prometa šumskog sjemena, šumskog i hortikulturnog sadnog materijala;
 - h) realizacije planova razvoja šumarstva, mjera racionalizacije u šumarstvu i certificiranje gospodarenja šumskim resursima;
 - i) razvoj turizma (ekološki i sportski turizam) i lova (lovni turizam);
 - j) realizacije aktivnosti predviđenih izvedbenim dijelom šumarskog programa Federacije i
 - k) ostali poslovi, zadaci i odgovornosti utvrđeni ovim zakonom, drugim propisima i ugovorom iz stava 6. ovog člana.
- (9) Vlada Federacije BiH donosi uredbu o načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz šuma u vlasništvu države na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine sa kriterijima za bodovanje kupaca.
- (10) Korisnik šuma obavezan je šumske drvene sortimente prodavati po tržišnim cijenama i na transparentan način, a u skladu sa propisom koji donosi Vlada Federacije BiH kojim se regulira način prodaje šumskih drvnih sortimenata iz stava (9) ovog člana.
- (11) Jedan od kriterija za bodovanje kupaca iz stava (9) ovog člana je stepen dovršenosti proizvoda od drveta koje odlukom određuje Vlada Federacije BiH na prijedlog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije i uz saglasnost Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.
- (12) Korisnik šuma ne može prenositi na druga lica svoje obaveze koja proističu iz stava (8) ovog člana.

- (13) Korisnik šuma dužan je dostavljati sve tražene podatke, koji se odnose na šume i šumsko zemljište kojim gospodari, Federalnoj i kantonalnoj upravi.
- (14) Korisnik šuma, po pribavljenoj saglasnosti kantonalnog ministarstva, donosi cjenovnik najkasnije do 30. novembra tekuće godine za narednu godinu, a koji sadrži i cijenu drveta na panju.

Član 55. **(Realizacija ugovornih obaveza)**

- (1) Pored Federalnog ministarstva i kantonalno ministarstvo prati realizaciju ugovorenih obaveza iz člana 54. stav (5) ovoga Zakona i o tome izvještava Federalno ministarstvo.
- (2) Korisnici šuma dužni su voditi evidenciju o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim izvedbenim dijelom Šumarskog programa Federacije, kantonalnim šumsko-razvojnim planom, šumskoprivrednom osnovom ili privremenim godišnjim planom gospodarenja ukoliko nije donešena šumskoprivredna osnova, godišnjim planom realizacije šumskoprivredne osnove i projektom za izvođenje. Podaci predviđeni evidencijama moraju se evidentirati za proteklu godinu i dostaviti kantonalnom ministarstvu i Federalnom ministarstvu najkasnije do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu.
- (3) Ukoliko korisnik šuma ne plati naknadu iz člana 56. stav (1) ovoga Zakona do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu pored glavnice, platit će i zateznu kamatu na neizmireno dugovanje u skladu sa Zakonom o visini stope zatezne kamate na javne prihode.
- (4) Obaveza uplate naknade iz stava (3) ovog člana određuje se rješenjem o počinjenom prekršaju iz člana 83. stav (1) tačka p) ovoga Zakona.
- (5) Federalni ministar donosi pravilnik o načinu i obliku vođenja registra evidencija za šume u vlasništvu države iz stava (2) ovog člana.

Član 56. **(Naknada za korištenje šuma)**

- (1) Naknada za korištenje šuma koju plaća korisnik šuma utvrđuje se na osnovu realizirane količine sječe šumskih drvnih sortimenata i prihoda od prodaje nedrvnih šumskih proizvoda u skladu da članom 69. ovoga Zakona.
- (2) Cijena drveta na panju i iznos naknade za korištenje šuma prikazuje se na izvještaju koji korisnik šuma dostavlja Federalnoj upravi, kantonalnoj upravi i jedinici lokalne samouprave na čijoj teritoriji je ostvaren promet šumskih proizvoda, a u roku od pet dana od dana uplate naknade.
- (3) Korisnik šuma dužan je vršiti uplatu naknade za korištenje šuma na način propisan odredbama člana 69. ovoga Zakona.
- (4) Kontrolu obračuna i uplate naknade iz stava (1) ovog člana vrši šumarska inspekcija.
- (5) Federalni ministar donosi uputstvo o načinu utvrđivanja cijene drveta na panju.

Odjeljak C. Evidencije stanja šuma i informacijski sistem

Član 57. (Evidencija stanja šuma)

- (1) Korisnik šuma i stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu, ukoliko je obavljanje stručnih poslova za privatne šume preneseno ugovorom na njega, dužni su izraditi i kantonalnoj upravi dostaviti evidenciju stanja šuma u vlasništvu države i privatnih šuma najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu sa evidentiranim svim promjenama u toku godine.
- (2) Po jedan primjerak izrađene evidencije stanja šuma za područje kantona, kantonalna uprava dostavlja Federalnoj upravi najkasnije do 30. aprila tekuće godine za prethodnu godinu.
- (3) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način vođenja evidencija stanja šuma za šume u vlasništvu države i privatne šume.

Član 58. (Informacioni sistem)

- (1) Federalno ministarstvo upravlja informacionim sistemom u šumarstvu kojim se osiguravaju sve neophodne informacije o stanju šuma i realizaciji planova u šumarstvu za potrebe planiranja, praćenja stanja i izvještavanja propisane ovim Zakonom i međunarodnim obavezama.
- (2) Kantonalna uprava, stručna osoba za obavljanje poslova u šumarstvu, organ nadležan za inspekcijske poslove i druge osobe koje obavljaju određene poslove u šumarstvu dužni su dostavljati i unositi u informacioni sistem informacije iz stava (1) ovog člana.
- (3) Federalni ministar donosi pravilnik o obliku i sadržaju, načinu upravljanja, održavanja i korištenja informacionog sistema, kao i načinu unosa podataka, informacija i izvještaja.

Odjeljak D. Odnosi kod korištenja šuma

Član 59. (Prava trećih lica)

- (1) Prava trećih lica na šumu u vlasništvu države poštuju se ako su upisana u zemljišne knjige.
- (2) Prava trećih lica mogu prestati u skladu sa odredbama Zakona o stvarnim pravima.
- (3) Zabranjeno je utvrđivati nova ili širiti postojeća prava trećih lica na šumu u vlasništvu države, osim ako je to u skladu sa odredbama ovoga Zakona.

Član 60. (Korištenje parcela trećih lica)

- (1) Prilikom gospodarenja šumom, vlasnik ili korisnik šume treba voditi dužnu pažnju o susjednim parcelama.
- (2) Vlasnik privatne šume, odnosno korisnik šume i šumskog zemljišta, dužan je dozvoliti privremeni prijevoz ili smještaj šumskih proizvoda sa susjednih parcela na svom zemljištu ako to nije moguće izvršiti na drugi način.
- (3) Korisnik prinudnog puta ili smještaja proizvoda dužan je da vlasniku privatne šume odnosno korisniku zemljišta plati naknadu za to korištenje. Naknada za korištenje utvrđuje se sporazumno, u suprotnom putem nadležnog suda.
- (4) Ako je zbog izgradnje šumske transportne infrastrukture neophodno koristiti parcele trećih lica izvršit će se eksproprijacija takvih parcela u skladu sa Zakonom o eksproprijaciji („Službene novine Federacije BiH“, br. 70/07, 36/10, 25/12 i 34/16).

POGLAVLJE VI. PROMJENA NAMJENE I KORIŠTENJE ŠUMA ZA DRUGE NAMJENE

Odjeljak A. Izdvajanje iz šumskoprivrednog područja, promjena namjene šumskog zemljišta i gradnja u šumi

Član 61.

(Izdvajanje iz šumskoprivrednog područja)

- (1) Vlada Federacije BiH može na prijedlog Federalnog ministarstva pojedine dijelove šuma u vlasništvu države izdvojiti iz šumskoprivrednog područja radi njihovog korištenja za potrebe Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i policijskih struktura.
- (2) Šume iz stava (1) ovog člana, u skladu sa odredbama člana 31. stav (1) tačka b) ovoga Zakona, Vlada Federacije BiH proglašava šumama posebne namjene.

Član 62.

(Krčenje šume)

- (1) Krčenje šume u smislu ovoga Zakona je trajna promjena namjene šumskog zemljišta. Izgradnja objekata u šumi i na šumskom zemljištu potrebnih za gospodarenje šumama, kao i lovno uzgojnih i lovno tehničkih objekata ne smatra se krčenjem, kao i objekata neophodnih za upravljanje šumama posebne namjene.
- (2) Krčenje šume je zabranjeno.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, krčenje šume može se dozvoliti, ukoliko je važećim planom prostornog uređenja planirano da se šumsko zemljište koristi za druge namjene.
- (4) Zahtjev za krčenje šume može podnijeti vlasnik zemljišta.
- (5) Zahtjev za krčenje šume podnosi se kantonalnom ministarstvu i sadrži sljedeću dokumentaciju:
 - a) izvadak iz važećeg plana prostornog uređenja;

- b) izvadak iz zemljišne knjige i posjedovnog lista;
 - c) kopiju katastarskog plana;
 - d) saglasnost u skladu sa propisima o zaštiti okoliša;
 - e) saglasnost organa nadležnog za zaštitu historijskog i prirodnog naslijeđa;
 - f) prethodnu vodnu saglasnost za gradnju planiranog objekta izdat od nadležnog organa za vode.
- (6) Kantonalno ministarstvo prosljeđuje zahtjev za krčenje šume sa kompletnom dokumentacijom, procjenom stručne komisije iz stava (12) ovog člana i svojim mišljenjem Federalnom ministarstvu.
 - (7) Federalni ministar, uz prethodno mišljenje Federalne uprave za šumarstvo, donosi rješenje o krčenju šume.
 - (8) Odredbe ovoga Zakona i podzakonskih propisa donesenih na osnovu njega koji se tiču zaštite šuma, primjenjuju se i za šume za koje je izdato rješenje iz stava (7) ovog člana, a sječa nije izvršena.
 - (9) Ako se u roku od tri godine od dana izdavanja rješenja iz stava (7) ovog člana zemljište ne privede namjeni radi koje je krčenje izvršeno, vlasnik zemljišta dužan je o svom trošku izvršiti njegovo pošumljavanje.
 - (10) Ako je krčenje izvršeno bez rješenja iz stava (7) ovog člana, osoba koja je krčenje izvršila dužna je pošumiti to zemljište.
 - (11) Podnosilac zahtjeva za krčenje šume obavezan je platiti naknadu čija vrijednost se određuje u visini troškova podizanja i održavanja novih šuma na površini koja je jednaka površini kojoj se mijenja namjena dodajući tome tržišnu vrijednost drveta koja se dobije sječom, o čemu se donosi poseban zaključak. Naknada se uplaćuje kao namjenski prihod Federacije BiH u iznosu od 40%, namjenski prihod kantona u iznosu od 60%.
 - (12) Visinu naknade iz stava (11) ovog člana procjenjuje stručna komisija kantonalne uprave.
 - (13) Troškove postupka za izdavanje rješenja za krčenje šume snosi podnosilac zahtjeva.
 - (14) Federalno ministarstvo donosi rješenje iz stava (7) ovog člana nakon dostavljanja dokaza o izvršenoj uplati naknade iz stava (11) ovog člana.
 - (15) Izuzetno od st. (2), (3) i (4) ovog člana, radi izgradnje spomen obilježja do maksimalne površine 50 m², zahtjev za krčenje šume može podnijeti jedinica lokalne samouprave na čijem području se planira gradnja, a uz zahtjev se prilažu akti iz stava (5) tač. b), c), d), e) i f) ovog člana i urbanistička dozvola za gradnju spomen obilježja.
 - (16) Jedinica lokalne samouprave, u postupcima krčenja šume radi provođenja planova prostornog uređenja, naknadu iz stava (11) ovog člana može platiti u skladu sa odredbama stava (14) ovog člana, a može se dozvoliti odgođeno plaćanje i to do 30 dana od dana donošenja akta o dodjeli građevinskog zemljišta krajnjem investitoru, o čemu se prilikom donošenja rješenja o promjeni namjene šumskog zemljišta zaključuje ugovor između lokalne zajednice, federalnog ministarstva i kantonalnog ministarstva. Ugovor u ime Federacije potpisuje federalni ministar, a u ime kantona kantonalni ministar.
 - (17) Protiv rješenja iz stava (7) ovog člana nije dozvoljena žalba ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Član 63.

(Korištenje šumskog zemljišta za druge namjene)

- (1) Šumsko zemljište može se, osim za gospodarenje šumama, privremeno koristiti za druge planirane namjene, i to:
 - a) u svrhu eksploatacije mineralnih sirovina i drugih prirodnih bogatstava, u periodu trajanja koncesionog ugovora;
 - b) u svrhu korištenja obnovljivih izvora energije u periodu trajanja koncesionog ugovora;
 - c) u svrhu obavljanja sportsko-turističke djelatnosti u periodu trajanja koncesionog ugovora;
- (2) Šumsko zemljište može se, osim za gospodarenje šumama, koristiti za druge planirane namjene, i to za: za postavljanje/izgradnju GSM baznih stanica, vodovoda, te oborinskih, otpadnih, gasnih, toplovodnih, elektro i telekomunikacijskih vodova.
- (3) Koncesor i koncesionar iz stava (1) ovog člana mogu podnijeti zahtjev kantonalnom ministarstvu za korištenje šumskog zemljišta za druge namjene ukoliko je to predviđeno planom prostornog uređenja, a uz zahtjev se prilaže, pored dokumentacije iz člana 62. stav (5) ovog zakona, za tač. a), b) i c) iz stava (1) ovog člana i ugovor o koncesiji. Za gradnju objekata iz stava (2) ovog člana investitor može podnijeti zahtjev kantonalnom ministarstvu za korištenje šumskog zemljišta za druge namjene iako to nije predviđeno planom prostornog uređenja, a uz zahtjev se prilaže pored dokumentacije iz člana 62. stav (5) ovog zakona i dokaz o pravu korištenja zemljišta, a za bazne stanice i GSM licenca.
- (4) Nakon što je dostavljena kompletna dokumentacija, kantonalno ministarstvo formira komisiju iz člana 62. stav (12) ovog zakona radi obračuna naknade iz stava (6) ovog člana te svu dokumentaciju, zajedno sa svojim mišljenjem, dostavlja Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.
- (5) Dozvola za korištenje šumskog zemljišta za svrhe iz st. (1) i (2) ovog člana izdaje se u formi rješenja, koje donosi federalni ministar uz prethodno mišljenje Federalne uprave za šumarstvo.

- (6) Zbog umanjavanja ekoloških, ekonomskih i socijalnih funkcija šume i šumskog zemljišta, rješenjem kojim se dozvoljava korištenje šumskog zemljišta za svrhe iz st. (1) i (2) ovog člana nalaže se investitoru da uplati naknadu čija vrijednost se određuje u visini troškova podizanja i održavanja novih šuma na površini koja je jednaka površini koja se daje za korištenje u druge svrhe i tržišnoj vrijednosti drveta koja se dobije sječom. Korisnik šume, na osnovu rješenja iz stava (5) ovog člana, je ovlašten da izvrši doznaku i sječu šume i iskoristiti drvenu masu.
- (7) Naknadu iz stava (6) ove tačke obračunava stručna komisija koju formira kantonalno ministarstvo, a uplaćuje se kao namjenski prihod Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za zaštitu, unapređenje i podizanje novih šuma i za ruralni razvoj u iznosu od 40 % (četrdeset procenata), odnosno namjenski prihod budžeta kantona u iznosu od 60 % (šezdeset procenata).
- (8) Nakon isteka ugovora o koncesiji, osoba koja je dobila rješenje iz stava (5) ovog člana dužna je izvršiti rekultivaciju-pošumljavanje zemljišta na površini na kojoj je koristila zemljište u druge namjene.
- (9) Rekultivacija-pošumljavanje zemljišta vrši se na osnovu projekta koji izrađuje ovlaštena osoba za obavljanje poslova u šumarstvu, a odobrava ga federalni ministar uz mišljenje Federalne uprave za šumarstvo.
- (10) Rekultivaciju-pošumljavanje zemljišta može vršiti osoba registrovana za obavljanje poslova uzgoja i zaštite šuma i koja je registrovana za obavljanje djelatnosti u šumarstvu u skladu sa odredbama člana 20. ovog zakona.

Član 64. (Gradnja u šumi)

- (1) U šumi i na šumskom zemljištu može se graditi samo šumska infrastruktura, objekti potrebni za gospodarenje šumama u skladu sa važećom šumskoprivrednom osnovom i lovnoprivredni objekti u skladu sa važećom lovnoprivrednom osnovom. U šumi i na šumskom zemljištu mogu se graditi i objekti neophodni za upravljanje šumama posebne namjene iz člana 31. stav (1) tačka a) ovoga Zakona na osnovu saglasnosti Federalnog odnosno kantonalnog ministarstva, u ovisnosti od toga ko je proglasio zaštićeno područje.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, u šumi i na šumskom zemljištu može se dozvoliti gradnja objekata predviđenih važećim planom prostornog uređenja u skladu sa odredbama iz člana 62. ovoga Zakona, kao i objekata iz člana 63. ovog zakona.
- (3) U izradi plana prostornog uređenja iz člana 20. stav (1) i člana 21. Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 2/06, 72/07, 32/08 i 4/10), obavezno učestvuju predstavnici Federalne uprave i kantonalne uprave.
- (4) Plan prostornog uređenja iz stava (3) ovog člana donosi se na osnovu pribavljenog mišljenja kantonalnog ministarstva ukoliko se predviđa zahvatanje šumskog zemljišta površine manje od dva hektara, odnosno Federalne uprave, za površine veće od dva hektara.
- (5) Prije izdavanja dozvole za gradnju objekata predviđenih planom prostornog uređenja neophodno je pribaviti dozvole iz čl. 62. i 63. ovoga Zakona, osim za objekte iz stava (1) ovog člana.

POGLAVLJE VII. ORGANI UPRAVE

Član 65. **(Federalna uprava za šumarstvo)**

- (1) U sastavu Federalnog ministarstva nalazi se Federalna uprava za šumarstvo.
- (2) Federalna uprava za šumarstvo u skladu sa odredbama ovoga Zakona obavlja i sljedeće poslove:
- a) pribavlja podatke i vodi bazu podataka o stanju i razvoju svih šuma, uključujući inventuru svih šuma, utvrđuje i vodi evidenciju stanja šuma i šumskog zemljišta i evidenciju šumske infrastrukture u vlasništvu države i privatnom vlasništvu za Federaciju;
 - b) izrađuje Šumarski program Federacije, te planira, prati i analizira njegovu realizaciju;
 - c) priprema i provodi inventuru šuma na velikim površinama;
 - d) dodjeljuje šumskoprivrednu osnovu na realizaciju korisniku šuma, prati njeno izvršavanje i vodi evidenciju njenog važenja;
 - e) provodi izradu i nadzor nad izradom šumskoprivredne osnove za šume u vlasništvu države;
 - f) vodi evidenciju o zaštitnim šumama i šumama sa posebnom namjenom, odnosno evidenciju šuma visoke zaštitne vrijednosti;
 - g) vodi evidenciju o krčenju šuma i šumskih zemljišta i korištenju šumskog zemljišta za druge namjene iz čl. 62. i 63. ovog Zakona;
 - h) izrađuje programe poticaja za šumarstvo i lovstvo koji se finansiraju iz Budžeta Federacije BiH;
 - i) prati izvršenje ugovornih obaveza koji se odnose na šume u vlasništvu države;
 - j) prati zdravstveno stanje šuma i prati stanje i stepen oštećenosti šuma;
 - k) koordinira izradu programa zaštite šuma i godišnjih planova protupožarne zaštite i vodi baze podataka;
 - l) izrađuje podloge za programe razvoja šumarstva i osigurava podatke za potrebe prostornih planova uz primjenu tehničkih normativa iz oblasti šumarstva;
 - m) prati ekonomsko stanje šumarstva na osnovu podataka dobivenih od strane korisnika šuma i kantonalnih ministarstava i o tome najmanje jednom godišnje podnosi informaciju Vladi Federacije BiH sa informacijom o transparentnom načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata i njihovim cijenama;
 - n) izrađuje godišnju informaciju o stanju šuma i stanju u oblasti šumarstva i dostavlja ga Vladi Federacije BiH;
 - o) upoznaje javnost o stanju šuma i razvoju šumarstva i izdaje prigodne stručno-popularne publikacije o stanju šuma i njihovom značaju;
 - p) izrađuje plan i program uspostavljanja, razvoja i povezivanja informacionog sistema šumarstva na nivou Federacije BiH i administrira centralnu bazu podataka;
 - q) podržava i promoviše naučno istraživačku djelatnost i prijenos znanja iz oblasti šumarstva;
 - r) organizuje savjetovanja i pruža stručnu pomoć kantonalnim upravama i korisnicima šuma;

- s) prati i primjenjuje međunarodne konvencije i standarde iz oblasti šumarstva;
 - t) u saradnji sa kantonalnim upravama i drugim nadležnim organima izrađuje strategiju borbe protiv korupcije u šumarstvu;
 - u) obavlja druge poslove u skladu sa odredbama ovoga Zakona, Zakona o sjemenu i sadnom materijalu i drugih propisa.
- (3) Za direktora Federalne uprave za šumarstvo može se imenovati osoba koja ima završen šumarski fakultet (diplomirani inženjer šumarstva/master šumarstva) i najmanje pet godina radnog iskustva u struci nakon završenog visokog obrazovanja.

Član 66.

(Kantonalna uprava za šumarstvo)

- (1) U sastavu kantonalnog ministarstva je kantonalna uprava za šumarstvo.
- (2) Kantonalna uprava za šumarstvo u skladu sa odredbama ovoga Zakona obavlja i sljedeće poslove:
 - a) prikuplja podatke i vodi bazu podataka o stanju i razvoju svih šuma i vodi evidenciju stanja šuma i šumskog zemljišta na području kantona i dostavlja ih Federalnoj upravi;
 - b) priprema kantonalni šumsko-razvojni plan i podnosi ga vladi kantona;
 - c) provodi inventuru šuma na velikim površinama;
 - d) raspisuje javni poziv i provodi postupak za izradu šumskoprivredne osnove za privatne šume i vodi evidenciju njenog važenja;
 - e) obezbjeđuje nadzor nad izradom šumskoprivredne osnove za privatne šume;
 - f) prati realizaciju šumskoprivrednih osnova za šume u vlasništvu države i privatne šume putem godišnjih planova realizacije;
 - g) prati zdravstveno stanje šuma i prati stanje i stepen oštećenosti šuma i o tome obavještava Federalnu upravu;
 - h) nalaže vlasniku privatne šume preduzimanje adekvatnih mjera radi sprječavanja širenja biljnih bolesti i štetočina;
 - i) prati izvršenje ugovornih obaveza koji se odnose na šume u vlasništvu države i o tome obavještava Federalno ministarstvo;
 - j) prati realizaciju programa zaštite šuma;
 - k) obavještava i dostavlja podatke o šumskim požarima Federalnoj upravi i civilnoj zaštiti;
 - l) usaglašava šumskoprivredne osnove sa prostornim planovima, planovima upravljanja vodama i planovima upravljanja poplavnim rizikom, lovnoprivrednim osnovama, evidencijama koje se vode u zavodu za zaštitu kulturno historijskog i prirodnog naslijeđa i federalnim programom upravljanja mineralnim sirovinama i planovima upravljanja s pojedinim mineralnim sirovinama;
 - m) prati i analizira ekonomsko stanje u oblasti šumarstva na području kantona i podatke sa izvještajem o transparentnom načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata i njihovim cijenama i dostavlja ih Federalnoj upravi;
 - n) priprema i izrađuje programe iz oblasti šumarstva i lovstva koji se finansiraju ili sufinansiraju iz namjenskih sredstava budžeta kantona;

- o) priprema i daje mišljenje za proglašenje zaštitnih i šuma sa posebnom namjenom na način propisan ovim Zakonom;
 - p) provodi strategiju borbe protiv korupcije u saradnji sa Federalnom upravom i drugim nadležnim organima;
 - r) organizuje savjetovanja i pruža stručnu pomoć korisniku i vlasnicima privatnih šuma;
 - s) izrađuje planove za izgradnju i održavanje šumskih cesta i zaštitu izvorišta i vodotoka unutar šumskih resursa koji se finansiraju iz budžeta kantona, uz saglasnost nadležnog organa za poslove voda;
 - t) upoznaje javnost sa stanjem šuma i izdaje odgovarajuće stručno-popularne publikacije o stanju šuma i njihovom značaju;
 - u) kontrolira rad čuvarske službe;
 - v) podnosi prekršajne i krivične prijave za nezakonitu sječu i druge nezakonite radnje u šumi;
 - z) donosi rješenje o naknadi štete nastale nezakonitim radnjama na šumi i šumskom zemljištu;
 - ž) obavlja i druge poslove i zadatke koji proizlaze iz ovoga Zakona, Zakona o sjemenu i sadnom materijalu i drugih propisa.
- (3) Kontrolu rada čuvarske službe iz člana 67. ovog Zakona na terenu vrše kontrolni lugari koji su zaposleni u kantonalnoj upravi. Kontrolori su ovlaštene službene osobe, službu obavljaju u uniformi, moraju biti naoružani i posjeduju legitimaciju kojom potvrđuju status kontrolora.
- (4) Kontrolni lugari mogu biti lica koja posjeduju diplomu bačelora šumarstva ili koja su završila srednju školu i imaju IV stepen stručne spreme šumarske struke, a koja ispunjavaju uslove za nošenje oružja.
- (5) Kontrolni lugar je dužan i ovlašten:
- 1. da kontrolira rad lugara;
 - 2. obrojava i žigoše šumskim čekićem šumske štete na nezakonito posjećenim stablima, ukoliko to nije uradio lugar, i evidentira ih u propisane obrasce;
 - 3. obavlja poslove propisane odredbama člana 67. stav (6) tač. c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), p) i r) u privatnim šumama;
 - 4. na osnovu izvještaja lugara i svoje evidencije sačinjava godišnji izvještaj o nezakonitim sječama i drugim nezakonitim radnjama;
- (6) Ukoliko prilikom obavljanja poslova iz svoje nadležnosti kontrolni lugar na terenu uoči radnje koje imaju obilježja prekršaja ili krivičnog djela u šumi u vlasništvu države, a u njegovom prisustvu se ne nalazi lugar ili se nezakonite radnje odvijaju u privatnoj šumi, kontrolni lugar ima sve nadležnosti lugara propisane odredbama člana 67. st. (6) i (7) ovog zakona i dužan je postupiti u skladu sa istim.
- (7) Svako lice je dužno da na zahtjev kontrolnog lugara pokaže lične isprave kojim se utvrđuju njegov identitet i isprave za drvo i ostale šumske proizvode u prevozu ili uskladištene, kao i da na zahtjev kontrolnog lugara drvo ili nedrvne proizvode stavljene u promet u suprotnosti sa članom 28. ovoga Zakona ostavi na licu mjesta ili preveze na određenu lokaciju radi skladištenja istih.
- (8) Kantonalna uprava dužna je obavijestiti nadležnu inspekciju o svim nezakonitim radnjama koje utvrdi prilikom obavljanja poslova iz svoje nadležnosti.
- (9) Kantonalna uprava dužna je na zahtjev Federalne uprave dostaviti sve tražene podatke koji se odnose na šume i šumsko zemljište na području kantona.

- (10) Za direktora kantonalne uprave za šumarstvo može se imenovati osoba koja ima završen šumarski fakultet (diplomirani inženjer šumarstva/master šumarstva) i najmanje pet godina radnog iskustva u struci nakon završenog visokog obrazovanja.

Član 67.
(Neposredna zaštita i čuvanje šuma)

- (1) Korisnik šuma je dužan obezbijediti zaštitu šuma i šumskog zemljišta u vlasništvu države – čuvanje šuma od šumskih požara i drugih elementarnih nepogoda, biljnih bolesti i štetočina, bespravnog prisvajanja i korištenja, kao i drugih protivzakonitih radnji, putem organizovane čuvarske službe.
- (2) Čuvarska služba iz stava (1) ovog člana formira se unutar korisnika šuma po određenim reonima. Čuvarsku službu obavljaju lugari koje za to ovlašti korisnik šuma.
- (3) Lugari mogu biti lica koja su završila srednju školu, imaju IV stepen stručne spremlje šumarske struke i koja ispunjavaju uslove za nošenje oružja.
- (4) Lugari su ovlaštene službene osobe.
- (5) Lugari službu obavljaju u uniformi, moraju biti naoružani i moraju posjedovati dokument – legitimaciju lugara kojim potvrđuju svoj status. Legitimaciju imaju i druga stručna lica koja imaju ovlaštenje za poslove zaštite šuma.
- (6) Korisnik šuma dužan je putem čuvarske službe da:
 - a) čuva šumu od šumskih požara na način kako je utvrđeno ovim zakonom i planovima zaštite šuma od požara;
 - b) čuva šumu i šumska zemljišta u vlasništvu države od bespravnog zauzimanja i korištenja, od nezakonitih sječa, sprječava bespravnu izgradnju u šumi i na šumskim zemljištima;
 - c) evidentira nezakonito posječena stabla u propisane obrasce, obrojbava ih i žigoše šumskim čekićem šumske štete;
 - d) prati pojave i kretanje biljnih bolesti i štetočina i štete nanesene šumi od divljači;
 - e) prati stanje divljači;
 - f) prati održavanje šumskog reda;
 - g) sprječava nezakonito pokretanje drveta iz šume, ubiranje i sakupljanje nedrvnih proizvoda i stavljanje istih u promet;
 - h) privremeno oduzima nezakonito prisvojene šumske proizvode;
 - i) zaustavlja prijevozna sredstva i pregleda prateću dokumentaciju za prijevoz drvnih i nedrvnih šumskih proizvoda na šumskim, lokalnim i regionalnim putevima koji prolaze kroz dijelove i/ili komplekse šume i šumskog zemljišta i vrši kontrolu klasiranja drvnih proizvoda u skladu sa važećim standardima;
 - j) kontroliše porijeklo drveta na svim mjestima gdje se drvo skladišti;
 - k) pregleda sav transport na šumskim putevima;
 - l) sprječava istresanje, deponovanje i odlaganje smeća i drugog otpada u šumu i uništavanje graničnih znakova;
 - m) sačinjava zapisnik i vodi evidenciju o protivpravnoj radnji sa neophodnim podacima o izvršenoj radnji, izvršiocima i visini štete;

- n) legitimije sva lica zatečena u vršenju prekršajnih radnji po ovom zakonu i krivičnih djela koja se odnose na šume ili za koja postoji osnovana sumnja da su izvršila takva djela, ako se ne može utvrditi identitet tih lica na drugi način;
 - o) poduzima mjere da bi se sačuvali tragovi krivičnog djela, predmeti na kojima je ili pomoću kojih je učinjeno krivično djelo i drugi dokazi o njima i
 - p) obavještava policijsku upravu i nadležnu šumarsku inspekciju o svim zapaženim nepravilnostima i traži njihovu pomoć i saradnju u situacijama kada ocjeni da ne može samostalno da obavi poslove iz svoje nadležnosti;
 - r) vrši i druge poslove koji su mu dati u nadležnost ovim zakonom i drugim propisima.
- (7) Za sve nezakonite aktivnosti u skladu sa svojim dužnostima iz stava (6) ovog člana, lugu je obavezan bez odlaganja sačiniti zapisnik o protivpravnoj radnji sa neophodnim podacima i izdati prekršajni nalog, odnosno putem korisnika šuma podnijeti zahtjev nadležnom sudu za pokretanje prekršajnog postupka kada izdavanje prekršajnog naloga nije moguće ili pisane prijave nadležnom tužilaštvu za nezakonite aktivnost koja ima obilježje krivičnog djela. Na sadržaj, izgled, način izdavanja i vođenja evidencija izdanih prekršajnih naloga primjenjuju se odredbe Zakona o prekršajima („Službene novine Federacije BiH“ broj: 63/14)
- (8) Svako lice je dužno da na zahtjev lugara pokaže lične isprave kojim se utvrđuju njegov identitet i isprave za drvo i ostale šumske proizvode u prevozu ili uskladištene, kao i da na zahtjev lugara drvo ili nedrvne proizvode stavljene u promet u suprotnosti sa članom 28. ovoga Zakona ostavi na licu mjesta ili preveze na određenu lokaciju radi skladištenja istih.
- (9) Korisnik šume ovlašten je i dužan da pokrene postupak naplate štete nastale na šumi i šumskom zemljištu od poznatog bespravnog počinioca.
- (10) Federalni ministar donosi pravilnik o načinu izvršavanja zadataka, obliku i sadržaju legitimacije, opremi i izgledu uniforme lugara i općim kriterijima za utvrđivanje čuvarskih reona.

POGLAVLJE VIII. FINANSIRANJE

Član 68. (Namjenska sredstva)

- (1) Radi ostvarivanja općeg interesa i dugoročnih ciljeva zasnovanih na principu održivog gospodarenja šumama utvrđenih Šumarskim programom Federacije, kantonalnim šumsko-razvojn timer planovima i šumskoprivrednim osnovama obezbjeđuju se finansijska sredstva za zaštitu, unapređenje i podizanje novih šuma i za ruralni razvoj.
- (2) Sredstva iz stava (1) ovog člana obezbjeđuju se iz:
- a) naknada za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama iz člana 53. stav (7) ovoga Zakona;
 - b) naknada za korištenje šuma iz člana 56. ovoga Zakona;

- c) naknada u postupku krčenja šuma i korištenje šumskog zemljišta za druge namjene iz člana 62. i 63. ovoga Zakona;
 - d) naknada za općekorisne funkcije šuma iz člana 70. ovoga Zakona
 - e) ostalih izvora u skladu sa ovim Zakonom i drugih izvora.
- (3) Federalni ministar po prethodno pribavljenom mišljenju federalnog ministra finansija donosi uputstvo o načinu obračunavanja, rokovima i postupku plaćanja naknada za zaštitu, unapređenje i podizanje novih šuma i za ruralni razvoj iz stava (2) ovog člana.
- (4) Uplata prihoda iz stava (2) ovog člana vrši se u skladu sa Pravilnikom o načinu uplate, pripadnosti i raspodjele javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 54/20, 55/20 - Isp, 63/20, 88/20, 28/21, 56/21, 83/21, 1/22, 34/22, 57/22, 76/22, 93/22, 94/22, 10/23 i 37/23).

Član 69. **(Uplata naknade za korištenje šuma)**

- (1) Naknada za korištenje šuma koju plaća korisnik šuma iz člana 56. ovoga Zakona plaća se iz prihoda ostvarenog prodajom šumskih drvnih sortimenata računajući cijenu drveta na panju u skladu sa cjenovnikom i prihoda od prodaje nedrvnih šumskih proizvoda, a po stopi iz st. (3) i (4) ovog člana.
- (2) Korisnik šuma dužan je plaćati naknadu iz stava (1) ovog člana Federaciji, kantonu i jedinici lokalne samouprave u kojoj je izvršena sječa i sakupljeni nedrvni šumski proizvodi.
- (3) Naknada iz stava (1) ovog člana je namjenski prihod Federacije i plaća se po stopi od 3 % iz prihoda ostvarenog prodajom šumskih drvnih sortimenata računajući cijenu drveta na panju u skladu sa cjenovnikom i prihoda od prodaje nedrvnih šumskih proizvoda.
- (4) Skupština kantona donosi odluku kojom se određuje stopa naknade za korištenje šuma koju plaća korisnik šuma kao namjenski prihod kantona, a koliko kao prihod jedinice lokalne samouprave.
- (5) Naknada iz stava (1) ovog člana plaća se do kraja tekućeg mjeseca za prethodno tromjesjeće, a na osnovu izdatih faktura/računa.

Član 70. **(Naknada za općekorisne funkcije šuma)**

- (1) Sve pravne osobe koje obavljaju djelatnost prodaje proizvoda i/ili pružanje usluga na teritoriji Federacije radi ostvarivanja dobiti, kao i djelovi pravnih osoba čije je sjedište van Federacije, a obavljaju djelatnost na teritoriji Federacije, obveznici su plaćanja naknade za općekorisne funkcije šuma.
- (2) Obveznici naknadu iz stava 1. ovog člana plaćaju u visini 0,05 % od ostvarenog prihoda, a plaća se šestomjesečno i po završnom godišnjem računovodstvenom izvještaju prema mjestu ostvarenog prihoda kao poseban namjenski prihod u omjeru od 40% u korist Budžeta Federacije BiH i 60% budžeta kantona na čijem području je prihod ostvaren i uplaćuje se na posebne namjenske račune.
- (3) Od obaveze plaćanja naknade iz stava 1. ovog člana izuzimaju se državni organi i ustanove, javne institucije, turističke zajednice, komore, humanitarne organizacije, udruženja i fondacije, kao i druge osobe koje nisu obveznici plaćanja poreza na dobit.

- (4) Kontrolu obračuna i uplate naknade iz stava 1. ovog člana vrše Porezna uprava Federacije BiH i šumarska inspekcija (u daljnjem tekstu: ovlašteni organ). Ukoliko obveznik plaćanja naknade za općekorisne funkcije šume istu nije pravilno obračunao i platio u roku iz stava (2) ovog člana ovlašteni organ donosi rješenje o uplati naknade za općekorisne funkcije šume, a po njegovoj pravosnažnosti i izvršnosti se podnosi prijedlog za prinudno izvršenje rješenja.
- (5) Obaveza uplate naknade iz stava (1) ovog člana zastarjeva u roku od 10 godina od proteka godine u kojoj je obaveza nastala.

Član 71.
(Korištenje namjenskih sredstava Federacije)

- (1) Iz namjenskih sredstava Federacije BiH prikupljenih po osnovu člana 68. stav (2) ovoga Zakona finansira i/ili sufinansira se:
 - a) izrada i revizija Šumarskog programa Federacije;
 - b) inventura šuma na velikim površinama;
 - c) izrada i nadzor nad izradom šumsko-privrednih osnova za šume u vlasništvu države;
 - d) biološka reprodukcija šuma u vlasništvu države i privatnih šuma u obimu većem od onog koji je predviđen šumskoprivrednom osnovom;
 - e) obnova šuma u vlasništvu države i privatnih šuma od posljedica elementarnih nepogoda, prenamnoženja insekata, biljnih bolesti, požara i slično;
 - f) unapređenje proizvodnje šumskog reproduccionog materijala;
 - g) očuvanje i unapređenje genofonda rijetkih i ugroženih vrsta šumskog drveća;
 - h) očuvanja i unapređenja bioraznolikosti šumske flore i faune;
 - i) poslovi gospodarenja šumama na kršu;
 - j) izgradnja, održavanje i unaprjeđenje šumske putne infrastrukture u obimu većem od onog koji je predviđen šumskoprivrednom osnovom;
 - k) sufinansiranje tehničkih specijalističkih kurseva;
 - l) naučna istraživanja i stručne analize;
 - m) razvoj i unaprjeđenje jedinstvenog informacionog sistema u šumarstvu;
 - n) kupovina šuma i šumskog zemljišta;
 - o) zaštita šuma od požara i druge namjene za unapređenje šuma;
 - p) za druge poslove Federalnog ministarstva propisane ovim Zakonom.
- (2) Federalno ministarstvo, na prijedlog Federalne uprave, priprema program podrški za šumarstvo na osnovu kriterija za dodjelu namjenskih sredstava Federacije i dostavlja ga Vladi Federacije BiH na odobravanje i donošenje. Prilikom pripreme programa Federalno ministarstvo će poštivati Izvedbeni dio Šumarskog programa Federacije i iznos sredstava utvrđenih Budžetom Federacije BiH u tekućoj godini za te namjene.
- (3) Federalni ministar donosi pravilnik kojim se utvrđuje postupak i kriteriji za dodjelu namjenskih sredstava u oblasti šumarstva iz Budžeta Federacije BiH.

Član 72.
(Korištenje namjenskih sredstava kantona)

- (1) Iz namjenskih sredstava kantona prikupljenih na osnovu člana 68. stav (2) ovoga Zakona, finansiraju se sljedeći poslovi:
 - a) izrada i revizija kantonalnog šumskorazvojnog plana;
 - b) inventura šuma na velikim površinama;
 - c) nadzor nad izradom šumskoprivrednih osnova za šume u vlasništvu države;
 - d) izrada i nadzor nad izradom šumskoprivrednih osnova za privatne šume;
 - e) biološka reprodukcija šuma u obimu većem od onog koji je predviđen šumskoprivrednom osnovom;
 - f) obnova šuma od posljedica elementarnih nepogoda, prenamnoženja insekta, biljnih bolesti, požara i slično;
 - g) unaprjeđenje proizvodnje šumskog reproduktivnog materijala;
 - h) organizovanje tehničkih specijalističkih kurseva;
 - i) očuvanje i unaprjeđenje bioraznolikosti šumskih ekosistema;
 - j) poslovi gospodarenja šumama na kršu;
 - k) zaštita šuma od požara i druge namjene za unaprjeđenje šuma.
- (2) Iz namjenskih sredstava budžeta kantona može se sufinansirati rad čuvarske službe.
- (3) Kantonalno ministarstvo, na prijedlog kantonalne uprave, priprema program podrški za šumarstvo na osnovu kriterija za dodjelu namjenskih sredstava kantona i dostavlja ga vladi kantona na odobravanje i donošenje. Prilikom pripreme programa kantonalno ministarstvo će poštivati kantonalni šumskorazvojni plan i iznos sredstava utvrđenih budžetom kantona u tekućoj godini za te namjene.
- (4) Kantonalni ministar, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, donosi pravilnik kojim se propisuje postupak i kriteriji za dodjelu namjenskih sredstava u oblasti šumarstva iz budžeta kantona.

Član 73.
(Korištenje sredstava jedinica lokalne samouprave)

Jedinica lokalne samouprave dobivena sredstva po osnovu naknade za korištenje šume iz člana 56. ovoga Zakona koristi u skladu sa svojim potrebama.

POGLAVLJE IX. NADZOR NAD PROVOĐENJEM OVOG ZAKONA

Član 74.
(Upravni nadzor)

- (1) Federalno ministarstvo vrši nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na osnovu ovoga Zakona koji su ovim Zakonom stavljeni u nadležnost Federacije, kao i upravni nadzor nad obavljanjem poslova određenih ovim Zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.

- (2) U vršenju nadzora nad izvršavanjem poslova u vršenju javnih ovlaštenja iz stava (1) ovog člana, Federalno ministarstvo ostvaruje neposredan uvid i kontrolu u postupanju, vrši pregled akata i dokumentacije koju donose institucije i upravne organizacije u vršenju javnih ovlaštenja, daje instrukcije i smjernice za izvršavanje poslova i traži podatke i obavještenja o izvršavanju poslova u vršenju javnih ovlaštenja.
- (3) Federalno ministarstvo po službenoj dužnosti vrši i upravni nadzor nad kantonalnim ministarstvima u dijelu izvršenja federalne politike u oblasti očuvanja i zaštite šuma, planiranja i upravljanja šumama i finansiranja obnove i unapređenja šuma na teritoriji Federacije.
- (4) Kantonalna ministarstva vrše upravni nadzor nad provođenjem ovoga Zakona i propisa donesenih na osnovu ovoga Zakona koji su ovim Zakonom stavljeni u nadležnost kantona kao i upravni nadzor nad obavljanjem poslova određenih ovim Zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja, a stavljeni su u nadležnost kantona.
- (5) Federalno ministarstvo vrši i poseban upravni nadzor koji se vrši na zahtjev stranaka u žalbenom postupku putem svojih ovlaštenja kao drugostepenog organa.

Član 75. (Inspekcijski nadzor)

- (1) Inspekcijski nadzor u provođenju ovoga Zakona i propisa donesenih na osnovu ovoga Zakona vrše federalna šumarska inspekcija i kantonalna šumarska inspekcija.
- (2) Inspekcijski nadzor se vrši u skladu sa Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/05) i Zakonom o inspekcijama u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 73/14) - (u daljnjem tekstu: Zakon o inspekcijama).
- (3) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovoga Zakona neposredno obavljaju federalni i kantonalni šumarski inspektori kao državni službenici sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima (u daljem tekstu: šumarska inspekcija).

Član 76. (Uslovi za imenovanje federalnog i kantonalnog šumarskog inspektora)

Za federalnog šumarskog inspektora i kantonalnog šumarskog inspektora može se imenovati lice koje:

- a) ima visoku stručnu spremu šumarske struke, diplomirani inženjer šumarstva sa VII 1. stepenom VSS, odnosno master šumarstva koji je stekao ovo zvanje po Bolonjskom procesu obrazovanja;
- b) ima položen stručni ispit predviđen za državne službenike za rad u organima uprave;
- c) ima položen stručni šumarski ispit;
- d) ima najmanje tri godine radnog staža u struci.

Član 77. (Ovlaštenja federalnog šumarskog inspektora)

(1) Pored ovlaštenja i dužnosti određenih Zakonom o inspekcijama, šumarski inspektor je ovlašten i dužan da:

- a) pregleda šumskoprivredne osnove, godišnje planove gospodarenja, šumsko razvojne planove i programe, izvedbene projekte, planove biološke obnove šuma i planove zaštite šuma, kontroliše njihovo izvršenje, poslovne knjige i ostalu dokumentaciju;
- b) pregleda sve radove koji se obavljaju u šumi, objekte, uređaje, pogone za preradu drveta, kao i sva mjesta gdje se drvo sječe, smješta, prerađuje, izvozi iz šume ili stavlja u promet;
- c) pregleda doznaku stabala za sječu;
- d) pregleda izvršenje svih radova koji su predviđeni šumskoprivrednom osnovom i godišnjim planom realizacije osnove;
- e) provodi mjere na zaštiti šuma i šumskih zemljišta od protivpravnog prisvajanja i korištenja i bespravne izgradnje objekata;
- f) vrši nadzor nad provođenjem mjera za zaštitu šuma i uspostavljanja i održavanja šumskog reda;
- g) vrši nadzor nad provođenjem propisa o proizvodnji i prometu šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala;
- h) vrši kontrolu klasiranja šumskih drvnih sortimenata u skladu sa standardima;
- i) vrši nadzor nad provođenjem postupaka transparentne prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz šuma u vlasništvu države;
- j) pokreće i vodi inspekcijski nadzor po službenoj dužnosti kao i po zahtjevu svih pravnih i fizičkih lica i o utvrđenom stanju i preduzetim mjerama pismeno obavještava podnosioca zahtjeva;
- k) upoznaje javnost sa utvrđenim stanjem šuma i o poduzetim mjerama na otklanjanju nedostataka;
- l) nadgleda primjenu hemijskih sredstava u šumi i na šumskom zemljištu;
- m) vrši nadzor nad provođenjem i drugih mjera za zaštitu šuma i propisnog uspostavljanja i održavanja šumskog reda i vršenja neposrednog čuvanja šuma;
- n) sarađuje sa Federalnim ministarstvom, kantonalnim ministarstvom, inspekcijskim organima iz drugih oblasti, pravosudnim organima i organima policije;
- o) vrši kontrolu uplate naknade za općekorisne funkcije šume.

(2) U obavljanju inspekcijskih poslova šumarski inspektor, pored nadležnosti utvrđenih Zakonom o inspekcijama, ima pravo i obavezu da:

- a) naredi privremenu obustavu sječe i svih drugih radnji koje nisu u skladu sa odredbama ovoga Zakona, drugih propisa iz oblasti šumarstva i odobrenim planskim dokumentima za gospodarenje šumama, do konačne odluke nadležnog organa;
- b) kontroliše i zaustavlja prijevozna sredstva i pregleda prateću dokumentaciju za prevoz šumskih drvnih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda na šumskim, lokalnim, regionalnim i magistralnim putevima;
- c) privremeno oduzima nezakonito posječeno drvo i drvo nezakonito stavljeno u promet kao i nedrvne šumske proizvode bez propisane dokumentacije;
- d) privremeno oduzima sredstva kojima je izvršena nezakonita radnja;

- e) naredi obustavu bespravne izgradnje na šumskom zemljištu i dovođenje zemljišta u prvobitno stanje;
 - f) naredi napuštanje bespravno zauzetog šumskog zemljišta u vlasništvu države;
 - g) naredi provođenje mjera zaštite od požara;
 - h) naredi provođenje mjera zaštite na radu;
 - i) naredi obilježavanje zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom vidljivim znakovima;
 - j) zabrani upotrebu nedozvoljenih hemijskih sredstava;
 - k) naredi uklanjanje smeća i zagađujućih tvari iz šume i sa šumskog zemljišta.
- (3) U obavljanju inspekcijskih poslova iz stava (1) ovog člana šumarski inspektor, pored nadležnosti utvrđenih Zakonom o inspekcijama, ima pravo i obavezu privremeno zabraniti rad pravnom licu do konačne odluke nadležnog organa ako:
- a) obavlja radove u šumi u suprotnosti sa odredbama Šumarskog programa Federacije, kantonalnog šumskorazvojnog plana, šumskoprivredne osnove, godišnjeg plana gospodarenja, godišnjeg plana realizacije šumskoprivredne osnove, projekta za izvođenje radova, planova biološke obnove šuma i planova zaštite šuma;
 - b) obavlja i druge radove u šumi u suprotnosti sa odredbama ovoga Zakona.
- (4) U hitnim slučajevima u kojima bi mogla nastupiti šteta po opšti interes, šumarski inspektor je ovlašten da na licu mjesta rješenjem naredi obustavu rada i provođenje mjera za sprječavanje šteta.
- (5) Šumarski inspektor dužan je, uvijek kada utvrdi da je učinjeno djelo koje ima obilježje prekršaja propisanog ovim Zakonom, podnijeti prekršajni nalog ili zahtjev nadležnom sudu za pokretanje prekršajnog postupka.
- (6) Šumarski inspektor dužan je uvijek, kada utvrdi da je učinjeno djelo koje ima obilježje krivičnog djela podnijeti pisanu prijavu nadležnom tužilaštvu.
- (7) Šumarski inspektor poduzima i druge mjere i radnje za koje je ovlašten ovim Zakonom i drugim propisima.

Član 78.

(Ovlaštenja kantonalnog šumarskog inspektora)

- (1) Pored ovlaštenja i dužnosti određenih Zakonom o inspekcijama, šumarski inspektor je ovlašten i dužan da:
- a) pregleda šumskoprivredne osnove, godišnje planove realizacije osnove, šumsko razvojne planove i programe, pregleda izvedbene projekte, planove biološke obnove šuma i planove zaštite šuma, kontroliše njihovo izvršenje, poslovne knjige i ostalu dokumentaciju;
 - b) pregleda doznaku stabala za sječu;
 - c) pregleda sve radove koji se obavljaju u šumi, objekte, uređaje, pogone za preradu drveta, kao i sva mjesta gdje se drvo sječe, smješta, prerađuje, izvozi iz šume ili stavlja u promet na području kantona;
 - d) pregleda izvršenje svih radova koji su predviđeni projektima za izvođenje;
 - e) pregleda kako se provodi utvrđivanje zdravstvenog stanja šuma i mjera za suzbijanje biljnih bolesti i štetočina;
 - f) pregleda planove zaštite šuma od požara i provođenje planiranih mjera i naredi otklanjanje nedostataka;

- g) pregleda provođenje mjera na zaštiti šuma i šumskih zemljišta od protivpravnog prisvajanja, korištenja i bespravne izgradnje objekata te odlaganja smeća i zagađujućih tvari;
 - h) nadgleda primjenu hemijskih sredstava u šumi i na šumskom zemljištu;
 - i) vrši kontrolu klasiranja šumskih drvnih sortimenata u skladu sa standardima;
 - j) pokreće i vodi inspekcijski nadzor po službenoj dužnosti kao i po zahtjevu svih pravnih i fizičkih lica te o utvrđenom stanju i preduzetim mjerama pismeno obavještava podnosioca zahtjeva;
 - k) vrši nadzor nad provođenjem postupaka transparentne prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz šuma u vlasništvu države;
 - l) vrši nadzor nad provođenjem i drugih mjera za zaštitu šuma i propisnog uspostavljanja i održavanja šumskog reda i vršenja neposrednog čuvanja šuma;
 - m) sarađuje sa Federalnim ministarstvom, kantonalnim ministarstvom, inspekcijskim organima iz drugih oblasti, pravosudnim organima i organima policije
 - n) vrši kontrolu uplate naknade za općekorisne funkcije šume.
- (2) U obavljanju inspekcijskih poslova šumarski inspektor, pored nadležnosti utvrđenih Zakonom o inspekcijama, ima pravo i obavezu da:
- a) naredi privremenu obustavu sječe i svih drugih radnji koje nisu u skladu sa odredbama ovoga Zakona, drugih propisa iz oblasti šumarstva i odobrenim planskim dokumentima za gospodarenje šumama, do konačne odluke nadležnog organa;
 - b) kontroliše i zaustavlja prijevozna sredstva i pregleda prateću dokumentaciju za prevoz šumskih drvnih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda na šumskim, lokalnim, regionalnim i magistralnim putevima;
 - c) privremeno oduzima nezakonito posjeчено drvo i drvo nezakonito stavljeno u promet i nedrvne šumske proizvode;
 - d) privremeno oduzima sredstva kojima je izvršena nezakonita radnja;
 - e) naredi obustavu bespravne izgradnje na šumskom zemljištu i dovođenje zemljišta u prvobitno stanje;
 - f) naredi napuštanje bespravno zauzetog šumskog zemljišta u vlasništvu države;
 - g) naredi provođenje mjera zaštite od požara;
 - h) naredi provođenje mjera zaštite na radu;
 - i) naredi obilježavanje zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom vidljivim znakovima;
 - j) zabrani upotrebu nedozvoljenih hemijskih sredstava;
 - k) naredi uklanjanje smeća i zagađujućih tvari iz šume i sa šumskog zemljišta.
- (3) U obavljanju inspekcijskih poslova iz stava (1) ovog člana šumarski inspektor, pored nadležnosti utvrđenih Zakonom o inspekcijama, ima pravo i obavezu privremeno zabraniti rad pravnom licu do konačne odluke nadležnog organa ako:
- a) obavlja radove u šumi u suprotnosti sa odredbama Šumarskog programa Federacije, kantonalnog šumskorazvojnog plana, šumskoprivredne osnove, godišnjeg plana gospodarenja, godišnjeg plana realizacije šumskoprivredne osnove, projekta za izvođenje radova, planova biološke obnove šuma i planova zaštite šuma;

- b) obavlja i druge radove u šumi u suprotnosti sa odredbama ovoga Zakona.
- (4) U hitnim slučajevima u kojima bi mogla nastupiti šteta po opći interes, šumarski inspektor je ovlašten da na licu mjesta rješenjem naredi obustavu rada i provođenje mjera za sprječavanje šteta.
 - (5) Šumarski inspektor dužan je uvijek kada utvrdi da je učinjeno djelo koje ima obilježje prekršaja propisanog ovim Zakonom podnijeti prekršajni nalog ili zahtjev nadležnom sudu za pokretanje prekršajnog postupka.
 - (6) Šumarski inspektor dužan je uvijek kada utvrdi da je učinjeno djelo koje ima obilježje krivičnog djela podnijeti pisanu prijavu nadležnom tužilaštvu.
 - (7) Šumarski inspektor poduzima i druge mjere i radnje za koje je ovlašten ovim Zakonom i drugim propisima.
 - (8) Kantonalni šumarski inspektori su, pored navedenog, dužni da na propisan način dostavljaju izvještaje i potrebne podatke federalnom šumarskom inspektoratu.

Član 79. **(Plan i program rada šumarske inspekcije)**

- (1) Šumarska inspekcija u skladu sa odredbama člana 28. Zakona o inspekcijama donosi godišnji program rada i mjesečni plan rada obavljanja inspekcijskih nadzora.
- (2) Pri izradi godišnjeg programa i plana, federalna šumarska inspekcija dužna je tražiti mišljenje Federalnog ministarstva, a kantonalna šumarska inspekcija mišljenje kantonalnog ministarstva.
- (3) Glavni federalni šumarski inspektor podnosi mjesečne i godišnji izvještaj o izvršenim inspekcijskim pregledima i poduzetim mjerama u oblasti šumarstva Federalnom ministarstvu.
- (4) Glavni kantonalni šumarski inspektor podnosi mjesečne i godišnji izvještaj kantonalnom ministarstvu vezano za izvršeni inspekcijski nadzor i poduzetim mjerama iz oblasti šumarstva.
- (5) Federalna šumarska inspekcija u saradnji sa kantonalnim šumarskim inspekcijama jednom godišnje na osnovu svojih nalaza i prikupljenih podataka sastavlja cjelovit izvještaj o stanju šuma i stanju u oblasti šumarstva. Ovako pripremljen izvještaj dostavlja se Federalnom ministarstvu i o istom se informiše javnost.

Član 80. **(Provođenje inspekcijskog nadzora)**

- (1) Šumarski inspektor u obavljanju poslova inspekcijskog nadzora o utvrđenim činjenicama sačinjava zapisnik.
- (2) Ako šumarski inspektor prilikom vršenja inspekcijskog nadzora ustanovi da ovaj Zakon i podzakonski propis donesen na osnovu njega nisu primijenjeni ili da su nepravilno primijenjeni postupit će u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 2/98 i 48/99), Zakona o inspekcijama ili drugog zakona koji propisuju izricanje odgovarajuće upravne mjere i odrediti rok za njeno izvršenje.
- (3) Protiv rješenja federalnog šumarskog inspektora može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu u roku od osam dana od prijema rješenja.

- (4) Žalba na rješenje federalnog šumarskog inspektora ne odlaže izvršenje rješenja osim u hitnim slučajevima ako bi izvršenjem rješenja bili ugroženi životi i zdravlje ljudi odnosno ako bi nastupila znatna materijalna šteta.
- (5) Rješenje po žalbi iz stava (3) ovog člana je konačno i protiv istog nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod kantonalnog suda prema sjedištu prvostepenog organa.
- (6) Protiv rješenja kantonalnog šumarskog inspektora može se izjaviti žalba Federalnoj upravi za inspekcijske poslove u roku od osam dana od dana prijema rješenja.
- (7) Žalba na rješenje kantonalnog šumarskog inspektora ne odlaže izvršenje rješenja osim u hitnim slučajevima ako bi izvršenjem rješenja bili ugroženi životi i zdravlje ljudi odnosno ako bi nastupila znatna materijalna šteta.
- (8) Rješenje po žalbi iz stava (6) ovog člana je konačno i protiv istog nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod kantonalnog suda prema sjedištu prvostepenog organa.

Član 81. (Odgoda izvršenja obaveza)

Glavni federalni šumarski inspektor može uz obrazloženje žaloca, odložiti izvršenje naloženih mjera, ako žalilac učini vjerovatnim da bi uslijed izvršenja tih mjera bili ugroženi životi i zdravlje ljudi, nastupila znatna materijalna šteta na šumi i šumskom zemljištu i drugih dobara koja se na drugi način ne može otkloniti, a odlaganje se ne protivi općem interesu.

Član 82. (Iskaznica šumarskog inspektora)

Šumarski inspektor ima službenu iskaznicu i značku kojom dokazuje svoje svojstvo, identitet i ovlaštenja predviđena zakonom.

POGLAVLJE X. KAZNE NE ODREDBE

Član 83.

- (1) Novčanom kaznom od 30.000 KM do 50.000 KM kaznit će se za prekršaj korisnik šuma ili drugo pravno lice ako:
 - a) gospodari šumama bez šumskoprivredne osnove, odobrenog godišnjeg plana realizacije šumskoprivredne osnove i projekta za izvođenje (član 11. stav 1.);
 - b) ako ne realizuje sve predviđene radove na cijeloj površini šumskoprivrednog područja (član 11. stav 11.);
 - c) ukoliko ne izradi godišnji plan realizacije šumskoprivredne osnove u skladu sa članom 14. st. 1. i 2. ovoga Zakona;
 - d) ukoliko korisnik šuma ne nastavi obavljanje poslova uzgoja i zaštite šuma (član 14. stav 5.);
 - e) ukoliko korisnik šuma u predviđenom roku ne izradi plan sječa-sjekored (član 14. stav 11.)

- f) izradi i provodi projekat za izvođenje suprotno odredbama člana 15. st. 1. i 2. ovoga Zakona;
 - g) ne donese projekat za izvođenje i ne odredi lice za realizaciju projekta (član 15. st. 5. i 8.);
 - h) vrši sječu šume suprotno odredbama člana 17. st. 1 i 2. ovoga Zakona;
 - i) ne obavlja poslove biološke reprodukcije šuma (član 18.);
 - j) obavlja ili omogućiti obavljanje poslova u šumarstvu bez pribavljenog odobrenja kantonalnog ministarstva i upisa u Registar izvođača radova za obavljanje poslova u šumarstvu za područje Federacije Bosne i Hercegovine (član 20. stav 2.);
 - k) ne izradi planove zaštite šuma od požara (član 36. stav 6.);
 - l) izgradi šumski put suprotno odredbama člana 43. stav 4. ovoga Zakona;
 - m) gospodari šumama u vlasništvu države bez zaključenog ugovora iz člana 54. stav (6) ovoga Zakona;
 - n) vrši prodaju šumskih drvnih sortimenata suprotno odredbama člana 54. stav (10) ovoga Zakona;
 - o) ako prenese na treća lica prava koja proističu po osnovu ugovora (član 54. stav 12.);
 - p) ne plaća naknadu za korištenje šuma u vlasništvu države i ne dostavlja izvještaj o cijeni drveta na panju i iznos nakande za korištenje šuma u vlasništvu države (član 56.);
 - r) ako utvrdi nova ili širi postojeća prava trećih lica na šumu u vlasništvu države (član 59. stav 3);
 - s) u šumi ili na šumskom zemljištu podigne ili dozvoli gradnju objekata suprotno odredbama člana 64. ovoga Zakona;
 - t) ne formira čuvarsku službu i/ili ne vrši zaštitu šuma (član 67. st. 1. i 2.);
 - u) ne obavlja poslove iz člana 67. stav (6) ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 10.000 KM i odgovorno lice u pravnom licu.
- (3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovornom licu u pravnom licu izreći će se i zaštitna mjera zabrane obavljanja poziva i dužnosti u šumarstvu u trajanju od tri mjeseca do jedne godine računajući od pravosnažnosti rješenja, kao i obavljanje rukovodnih poslova u tim društvima u navedenom periodu.

Član 84.

- (1) Novčanom kaznom od 20.000 KM do 30.000 KM kaznit će se za prekršaj korisnik šuma ili drugo pravno lice ako:
- a) prekorači ukupan obim sječa predviđen šumskoprivrednom osnovom po vrstama drveća i gazdinskim klasama ili za jednu godinu posiječe više od prosječne godišnje količine planirane sječe u okviru šumskoprivrednog područja (član 11. stav 4.);
 - b) ukoliko ne izvrši dopunu godišnjeg plana (član 14. stav 8.);
 - c) u šumi vrši upotrebu hemijskih sredstava suprotno odredbama člana 37. st. 1. i 3. ovoga Zakona;
 - d) ne ukloni otpad i smeće iz šuma u vlasništvu države (član 37. stav 5);
 - e) vrši ili dozvoli iskorištavanje nedrvnih šumskih proizvoda suprotno odredbama člana 40. st. 1. i 3. ovoga Zakona;

- f) ako ometa korisnika šuma u obavljanju poslova gospodarenja šumama u vlasništvu države (član 41. stav 3.);
 - g) ne vrši klasiranje šumskih drvnih sortimenata u skladu sa važećim standardima (član 54. stav 8. tačka c);
 - h) ne dostavi tražene podatke Federalnoj i kantonalnoj upravi (član 54. stav 13.);
 - i) ne izradi i u predviđenom roku ne dostavi evidenciju stanja šuma (član 57. stav 1.);
 - j) izvrši krčenje šume bez pribavljenog rješenja iz člana 62. stav 7.
- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 8.000 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 85.

- (1) Novčanom kaznom od 16.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj korisnik šuma ili drugo pravno lice ako:
- a) ne izvrši godišnji plan, izmijenjeni godišnji plan ili dopunjeni godišnji plan (član 14. stav 10.);
 - b) vrši doznaku stabala suprotno odredbama člana 16. ovoga Zakona;
 - c) vrši golu sječu (član 22. stav 1.);
 - d) ne vodi propisanu evidenciju i stavlja u promet šumske drvene sortimente u suprotnosti sa pravilnikom iz člana 28. stav 10. ovoga Zakona;
 - e) ne prati zdravstveno stanje šuma (član 39. stav 1.);
 - f) vrši ili dozvoli uzgoj divljači u šumi suprotno odredbama člana 41. stav 1. ovoga Zakona;
 - g) vrši promet šuma i šumskog zemljišta suprotno odredbama člana 51. stav 1. ovoga Zakona;
 - h) ne postupi po rješenju šumarskog inspektora (čl. 77. i 78.);
 - i) ako ne uskladi poslovanje sa odredbama ovoga Zakona (član 94. stav 2.).
- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 7.000 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 86.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 14.000 KM do 16.000 KM kaznit će se za prekršaj korisnik šume ili drugo pravno lice ako:
- a) ne sanira štetu na šumskom zemljištu nastalu prilikom sječe (član 17. stav 3.);
 - b) ne izvrši sanitarne sječe i radnje iz člana 26. st. 1. i 3. ovoga Zakona;
 - c) loži ili dozvoli loženje vatre suprotno odredbama člana 36. stav 1. ovoga Zakona;
 - d) ne obezbijedi dežurnu čuvarsku službu (član 36. stav 4.);
 - e) odlaže otpad, smeće i zagađujuće tvari u šumi (član 37. stav 4.).
- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 6.000 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 87.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 12.000 KM do 14.000 KM kaznit će se za prekršaj korisnik šume ili drugo pravno lice ako:
- a) ne dostavi godišnji plan realizacije (član 14. stav 3.);
 - b) vrši radove bez saglasnosti kantonalne uprave (član 14. stav 6.);
 - c) u roku od dvije godine ne izvrši radove predviđene projektom za izvođenje i ne vodi registar projekata (član 15. st. 3. i 10.);
 - d) ne obezbijedi mjere zaštite u skladu sa odredbama člana 20. stav 1. ovoga Zakona;
 - e) ne izradi plan u skladu sa članom 27. stav 1. ovoga Zakona;
 - f) pokreće drvo, dijelove stabala i grane ili stavlja u promet drvo koje nije propisno žigosano i snabdjeveno propisno popunjenim otpremnim iskazom (član 28. stav 1.);
 - g) vrši nedozvoljene radnje navedene u odredbama člana 28. stav 5. ovoga Zakona;
 - h) u periodu vegetacije od 01. aprila do 01. novembra, drvo četinara i brijesta uskladištava i stavlja u promet suprotno članu 28. st. 8. i 9. ovoga Zakona ;
 - i) vrši ili dozvoli sječu ugroženih vrsta i habitatnih stabala suprotno odredbama člana 42. st. 1., 2. i 4. ovoga Zakona;
 - j) organizuje biciklističke i moto trke bez odobrenja korisnika šume u vlasništvu države ili vlasnika šume u privatnom vlasništvu (član 44. stav 3.);
 - k) počini ili dozvoli neovlašteno zauzimanje šuma ili šumskog zemljišta (član 50.);
 - l) ne vodi ili nepropisno vodi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim kantonalnim šumsko-razvojnim planom, šumskoprivrednom osnovom i projektom za izvođenje, ne evidentira ih u predviđenom roku i ne dostavi ih kantonalnoj upravi u propisanom roku (član 53. stav 8.).
- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u visini od 5.000 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 88.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 KM do 12.000 KM kaznit će se za prekršaj korisnik šume ili drugo pravno lice ako:
- a) ne podnese zahtjev za tehnički prijem radova u propisanom roku i ne izvrši procjenu uspjeha pošumljavanja, ne otkloni nedostatke koje je utvrdila komisija za tehnički prijem i komisija za procjenu uspjeha pošumljavanja i izvršene radove ne evidentira u propisane knjige evidencije, u skladu sa odredbama člana 19. ovoga Zakona;
 - b) ne izvrši pošumljavanje sječina u roku od dvije godine i ne ucrta na karti i obilježi na terenu površine za prirodnu obnovu (član 23. st. 1. i 3.);
 - c) stavlja u promet nedrvne šumske proizvode bez odobrenja (član 28. stav 3.);

- d) ne gospodari zaštitnim šumama i šumama sa posebnom namjenom shodno aktu o proglašenju i programom gospodarenja i ne obilježi zaštitne šume i šume sa posebnom namjenom vidljivim znakovima (član 29. st. 4., 5. i 11.);
 - e) vrši ili dozvoli pašu, žirenje, brst, kresanje lisnika, ne odredi i ne obilježi puteve za progon stoke (član 38. st. 1. i 3.);
 - f) ne obilježi granice šuma u vlasništvu države i ne održava granične znakove (član 52. st. 1. i 4);
 - g) ne vodi ili nepropisno vodi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim kantonalnim šumsko-razvojnim planom, šumskoprivrednom osnovom, godišnjim planom gospodarenja i projektima za izvođenje i ne evidentira ih u predviđenom roku (član 55. stav 2.);
 - h) ne izvrši pošumljavanje zemljišta koje je iskraćeno bez dozvole (član 62. stav 10.)
 - i) ne plaća naknadu za općekorisne funkcije šume iz člana 70. stav (1) ovog Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u visini od 4.000 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 89.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako:

1. vrši šumsko - uzgojne radove i sječu šume suprotno odredbama člana 15. stav 7. ovoga Zakona;
2. vrši sječu bez prethodno izdatog rješenja (član 16. stav 6.);
3. vrši sječu šume suprotno odredbama člana 17. st. 1. i 2. ovoga Zakona;
4. ne sanira štetu na šumskom zemljištu nastalu prilikom sječe (član 17. stav 3.);
5. ne izvrši pošumljavanje sječina u roku od dvije godine i ne obilježi na terenu površine za prirodnu obnovu (član 23. st. 1. i 3.);
6. ne izvrši sanitarnu sječu i ne uspostavi i održava šumski red (član 26. st. 1. i 3. tačka d.);
7. otprema iz šume ili stavlja u promet drvo bez žigosanja i otpremnog iskaza (član 28. stav 1.);
8. stavlja u promet nedrvne šumske proizvode bez odobrenja (član 28. stav 3.);
9. dozvoli vršenje nezakonitih radnji (član 28. stav 5.);
10. ne gospodari zaštitnim šumama i šumama sa posebnom namjenom shodno aktu o proglašenju i programom gospodarenja (član 29. st. 1., 4. i 5.);
11. loži vatru suprotno odredbama člana 36. stav 1. ovoga Zakona ;
12. u šumi vrši upotrebu hemijskih sredstava suprotno odredbama člana 37. st. 1. i 3. ovoga Zakona;
13. u šumi odlaže smeće i zagađujuće tvari (član 37. stav 4.);
14. ne ukloni otpad i smeće iz šume u njegovom vlasništvu (član 37. stav 5);
15. pušta stoku na pašu, žirenje i na pojila bez nadzora čuvara stoke i mimo utvrđenih puteva (član 38. st. 2. i 3.);
16. vrši ili dozvoli sječu ugroženih vrsta i habitatnih stabala suprotno odredbama člana 42. st.1., 2. i 4. ovoga Zakona;

17. vrši kretanje motornim vozilima i biciklima u šumama i na šumskim zemljištima suprotno odredbama člana 44. ovoga Zakona;
18. u šumama vrši radnje suprotno odredbama člana 45. stav 2. ovoga Zakona;
19. počini neovlašteno zauzimanje šuma ili šumskoga zemljišta (član 50.)
20. nanosi štetu susjednim parcelama (član 60. stav 1.);
21. izvrši krčenje šume bez pribavljenog rješenja iz člana 62. stav 7.;
22. vrši izgradnju zgrada i drugih objekata suprotno odredbama člana 64. st. 1. i 5. ovoga Zakona;
23. na zahtjev lugara ne pokaže lične isprave ili isprave za šumske proizvode (član 67. stav 8.);
24. ne postupi po rješenju šumarskog inspektora (čl. 77. i 78.).

POGLAVLJE XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 90.

- (1) Vlada Federacije BiH će u roku od 120 od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti uredbu iz člana 54. stav (9) ovoga Zakona.
- (2) Do donošenja uredbu Vlade Federacije BiH o načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz šuma u vlasništvu države na teritoriji Federacije BiH iz člana 54. stav (9) ovoga Zakona primjenjivat će se Odluka Vlade Federacije BiH o načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz državnih šuma na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 52/09 i 25/10).
- (3) Vlada Federacije BiH će u roku od 90 od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti odluku iz člana 54. stav (11) ovoga Zakona.
- (4) Vlada Federacije BiH može donijeti uredbu kojom će se propisati dodatne mjere i obaveze nadležnih organa na zaštiti šume od nezakonitih radnji, šteta i otklanjanja posljedica elementarnih nepogoda.

Član 91.

- (1) Za šumskoprivredna područja koja na dan stupanja na snagu ovoga Zakona nemaju izrađenu i usvojenu šumskoprivrednu osnovu, korisnik šuma može gospodariti najduže dvije godine od dana zaključenja ugovora o prenosu poslova gospodarenja iz člana 54. stav (7) ovoga Zakona, na osnovu privremenih godišnjih planova čiji je postupak usvajanja isti kao i kod donošenja osnove.
- (2) Godina izvršenja privremenog godišnjeg plana gospodarenja smatra se godinom izvršenja nove šumskoprivredne osnove.

Član 92.

- (1) Kantonalno ministarstvo dužno je izraditi kantonalni šumsko-razvojni plan u roku od jedne godine od dana donošenja Šumarskog programa Federacije.

- (2) Za šumskoprivredne osnove izrađene prije stupanja na snagu ovoga Zakona obim biološke obnove šuma se odnosi na radove u okviru biološke reprodukcije šuma.

Član 93.

Kantonalna ministarstva dužna su u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona dostaviti Federalnom ministarstvu dokumente o proglašenju šuma sa posebnim režimom gospodarenja.

Član 94.

- (1) Korisnici šuma koji u strukturi osnovnog kapitala imaju prikazane šume i šumsko zemljište u vlasništvu države dužni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona izvršiti njihovo isknjižavanje iz osnovnog kapitala.
- (2) Korisnici šuma dužni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti poslovanje sa odredbama ovoga Zakona.

Član 95.

- (1) Vlada kantona dužna je u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona dati prijedlog u skladu sa odredbama člana 54. stav (7) ovoga Zakona.
- (2) Korisnici šuma dužni su u roku od tri mjeseca zaključiti ponuđeni ugovor o prenosu poslova gospodarenja šumama u vlasništvu države iz člana 54. ovoga Zakona, a ukoliko u navedenom roku ne zaključe ovaj ugovor gube pravo na gospodarenje šumama u vlasništvu države.
- (3) Sa privrednim društvom koje je u skladu sa odredbama Zakona o šumama („Službene novine Federacije BiH“, br. 20/02, 29/03 i 37/04) imalo zaključen ugovor o prenosu poslova gospodarenja šumama u vlasništvu države, a nakon stupanja na snagu ovoga Zakona se ne nalazi u većinskom državnom vlasništvu, neće se zaključiti ugovor iz člana 54. ovoga Zakona.

Član 96.

- (1) Korisnik šuma dužan je u roku od tri mjeseca od dana zaključivanja ugovora o prenosu poslova gospodarenja šumama u vlasništvu države preuzeti zaposlenike koji su bili zaposleni u kantonalnim upravama za šumarstvo na poslovima neposredne zaštite šuma bez javnog poziva i rasporediti ih na odgovarajuće poslove, a u skladu sa stručnom spremom i radnim iskustvom ako ispunjavaju uslove iz člana 67. stav (3) ovoga Zakona.
- (2) Vlada kantona donosi odluku o korištenju imovine u vlasništvu kantona koja je potrebna za obavljanje poslova neposredne zaštite šuma korisniku šuma.

Član 97.

Kantoni su dužni u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona otvoriti posebne namjenske račune u okviru trezora kantona radi uplate naknada prikupljenih po osnovu ovoga Zakona.

Član 98.

- (1) U roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti će se zakon o zavodu za šumarstvo Federacije BiH.
- (2) Zavod za šumarstvo Federacije Bosne i Hercegovine nakon osnivanja, pored ostalih, preuzet će obavljanje sljedećih poslova propisanih ovim Zakonom:
 - a) izrada Šumarskog programa Federacije iz člana 7. ovoga Zakona;
 - b) provođenje inventure šuma na velikim površinama iz člana 9. ovoga Zakona;
 - c) izrada stručnog elaborata za formiranje šumskoprivrednog područja iz člana 10. ovoga Zakona;
 - d) izrada šumskoprivrednih osnova iz člana 11. ovoga Zakona;
 - e) izrada stručnog šumarskog elaborata iz člana 29. stav (2) ovoga Zakona;
 - f) izrada programa gospodarenja šumama iz člana 29. stav (5) ovoga Zakona;
 - g) izrada i objavljivanje karata teritorija prema stepenu ugroženosti od šumskih požara iz člana 36. stav (9) ovoga Zakona;
 - h) obavljanje izvještajno-prognoznih poslova u šumarstvu iz člana 39. ovog Zakona;
 - i) učestvovanje u izradi planova prostornog uređenja iz člana 64. ovoga Zakona;
- (3) Poslovi zavoda za šumarstvo Federacije Bosne i Hercegovine finansirat će se iz namjenskih sredstava Federacije BiH iz člana 71. ovoga Zakona.

Član 99.

- (1) Federalni ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti sljedeće podzakonske akte:
 1. Pravilnik o metodici provođenja inventure šuma iz člana 9. stav 4. ovoga Zakona;
 2. Pravilnik kojim se propisuje način izrade, nadzor nad izradom, sadržaj šumskoprivredne osnove i postupak donošenja i revizije šumskoprivrednih osnova za šume u vlasništvu države i privatne šume iz člana 13. stav (2) ovoga Zakona;
 3. Pravilnik o načinu izrade i sadržaju projekta za izvođenje radova na redovnim, sanitarnim sječama i sječama njege iz člana 15. stav (11) ovoga Zakona;
 4. Pravilnik kojim se propisuje način doznake stabala za sječu i obilježavanja površina za sječu iz člana 16. stav (10) ovoga Zakona;
 5. Pravilnik o sadržaju zapisnika o tehničkom prijemu radova, procjeni uspjeha pošumljavanja i otklanjanju nedostataka iz člana 19. stav (9) ovoga Zakona;
 6. Pravilnik kojim se propisuju uslovi za obavljanje poslova u šumarstvu i sadržaju i načinu vođenja Registra izvođača radova iz člana 20. stav (3) ovoga Zakona;
 7. Pravilnik o uslovima i načinu polaganja stručnog šumarskog ispita iz člana 21. stav (4) ovoga Zakona;

8. Pravilnik kojim se propisuje obim mjera za uspostavljanje i održavanje šumskog reda i način njihovog provođenja iz člana 26. stav (9) ovoga Zakona;
 9. Pravilnik o načinu i postupku za izračun štete i odštetnom cjenovniku iz člana 28. stav (12) ovoga Zakona;
 10. Pravilnik kojim se propisuje sadržaj planova za zaštitu od požara, način prikupljanja podataka, vođenje registra šumskih požara, uslove korištenja podataka i izgled obrasca na kojem se izvještava o šumskim požarima iz člana 36. stav (10) ovoga Zakona;
 11. Pravilnik kojim se propisuju uslovi pod kojim se vrši pašarenje iz člana 38. stav (5) ovoga Zakona;
 12. Pravilnik o načinu praćenja zdravstvenog stanja šuma, stanja i stepena oštećenosti šuma, način obavljanja zdravstvene zaštite šuma i način izvještavanja iz člana 39. stav (4) ovoga Zakona;;
 13. Pravilnik kojim se propisuju uslovi za uzgoj, iskorištavanje, sakupljanje i promet nedrvnih šumskih proizvoda iz člana 40. stav (6) ovoga Zakona;
 14. Pravilnik o tehničkim normativima za gradnju šumskih cesta i način obračuna otvorenosti šuma šumskim putevima iz člana 43. stav (8) ovog Zakona.
 15. Pravilnik o načinu obilježavanja granica šuma u vlasništvu države, kao i vrsti i postavljanju graničnih znakova iz člana 52. stav (5) ovoga Zakona;
 16. Pravilnik kojim se propisuje način i oblik vođenja registra evidencija za privatne šume iz člana 53. stav (10) ovoga Zakona;
 17. Pravilnik o načinu i obliku vođenja registra evidencija za šume u vlasništvu države iz člana 55. stav (5) ovoga Zakona;
 18. Uputstvo o načinu utvrđivanja cijene drveta na panju iz člana 56. stav (5) ovoga Zakona;
 19. Pravilnik kojim se propisuje način vođenja evidencije stanja šuma za šume u vlasništvu države i privatne šume iz člana 57. stav (3) ovoga Zakona;
 20. Pravilnik o obliku i sadržaju, načinu upravljanja, održavanja i korištenja informacionog sistema, kao i načinu unosa podataka, informacija i izvještaja iz člana 58. stav (3) ovoga Zakona;
 21. Pravilnik o načinu izvršavanja zadataka, obliku i sadržaju legitimacije, opremi i izgledu uniforme lugara i općim kriterijima za utvrđivanje čuvarskih reona iz člana 67. stav (10) ovoga Zakona;
 22. Pravilnik kojim se utvrđuje postupak i kriteriji za dodjelu namjenskih sredstava u oblasti šumarstva iz Budžeta Federacije BiH iz člana 71. stav (3) ovoga Zakona.
- (2) Federalni ministar će po prethodno pribavljenom mišljenju federalnog ministra trgovine u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnik kojim se propisuje način žigosanja, obrojčavanja, premjeravanja, sadržaj i način izdavanja otpremnog iskaza za drvo, koje potiče iz šuma u vlasništvu države i privatnih šuma sa teritorije Federacije, kao i način vođenja evidencija, obilježavanja i izdavanja dokumentacije za drvene sortimente u unutrašnjem prometu, trgovini između trećih lica kao i prometu drvnih sortimenata iz uvoza iz člana 28. stav (10) ovoga Zakona.

- (3) Federalni ministar će po prethodno pribavljenom mišljenju federalnog ministra okoliša i turizma u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnik kojim se propisuje način izrade, sadržaj i postupak odobrenja i revizije programa gospodarenja šumama unutar zaštićenog područja iz člana 29. stav (13) ovoga Zakona.
- (4) Federalni ministar će po prethodno pribavljenom mišljenju federalnog ministra finansija u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti uputstvo o načinu obračunavanja, rokovima i postupku plaćanja naknada za zaštitu, unapređenje i podizanje novih šuma i za ruralni razvoj iz člana 68. stav (3) ovoga Zakona.

Član 100.

- (1) Zahtjevi koji su zaprimljeni na osnovu propisa Federacije BiH iz oblasti šumarstva, a nisu riješeni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona riješit će se u skladu sa odredbama ovoga Zakona.
- (2) Zahtjevi i žalbe koji su zaprimljeni na osnovu kantonalnih zakona o šumama, a nisu riješeni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona riješit će se u skladu sa odredbama tih zakona.

Član 101.

- (1) Kantoni svojim propisom mogu urediti određena pitanja u oblasti šumarstva koja nisu pravno uređena odredbama ovoga Zakona.
- (2) U slučaju neusklađenosti drugog propisa, kojim se uređuje oblast šumarstva sa odredbama ovoga Zakona i propisima donesenim na osnovu ovoga Zakona, primjenjivat će se odredbe ovoga Zakona kao i odredbe podzakonskih akata donesenih na osnovu ovoga Zakona.

Član 102.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".